

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Βαθμός Ασφαλείας: Να διατηρηθεί μέχρι: Βαθ. Προτεραιότητας:

03-10-2017 Αθήνα, 164308/Δ2 Αρ. Πρωτ.

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ Π/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ TMHMA A'

Ταχ. Δ/νση: Ανδρέα Παπανδρέου 37

Τ.Κ. – Πόλη: 15180 Μαρούσι Ιστοσελίδα: www.minedu.gov.gr Πληροφορίες: Α. Πασχαλίδου

Β. Πελώνη

210-3443422 Τηλέφωνο:

210-3442238

Περιφερειακές Δ/νσεις Εκπ/σης

- Σχολ. Συμβούλους Δ.Ε. (μέσω των Περιφερειακών Δ/νσεων Εκπ/σης)
- Δ/νσεις Δ/θμιας Εκπ/σης
- Γυμνάσια (μέσω των Δ/νσεων

Δ/θμιας Εκπ/σης)

KOIN.:

ΠΡΟΣ:

Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής info@iep.edu.gr

ΘΕΜΑ: Οδηγίες για τη διδασκαλία της *Πληροφορικής* στο Γυμνάσιο για το σχολ. έτος 2017 - 2018

Σχετ.: Το με αρ. πρωτ. εισ. ΥΠ.Π.Ε.Θ. 156798/20-09-2017 έγγραφο

Μετά από σχετική εισήγηση του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (πράξη 36/14-09-2017 του Δ.Σ) σας αποστέλλουμε τις παρακάτω οδηγίες για τη διδασκαλία της Πληροφορικής στις Α΄, Β΄, Γ΄ τάξεις Ημερησίου και Εσπερινού Γυμνασίου για το σχολικό έτος 2017-2018:

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ-ΟΔΗΓΙΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Σημαντικές Επισημάνσεις – Γενικές Οδηγίες

Ο πληροφορικός γραμματισμός (ICT literacy), βασικός στόχος ενός σύγχρονου Προγράμματος Σπουδών μαθήματος Πληροφορικής, είναι ένας όρος που περιγράφει την ικανότητα των μαθητών να χρησιμοποιούν τις σύγχρονες ψηφιακές τεχνολογίες, τα εργαλεία επικοινωνίας και τις δικτυακές υπηρεσίες για την προσπέλαση, διαχείριση, ενσωμάτωση, αξιολόγηση, δημιουργία και επικοινωνία πληροφοριών, με στόχο την επίλυση προβλημάτων και, τελικά, τη συμμετοχή τους στη σύγχρονη κοινωνία της γνώσης (knowledge society).

Η ανάπτυξη των μαθητών συνίσταται σε τέσσερις διαστάσεις (συνιστώσες) σύμφωνα με τις οδηγίες που προτείνονται:

Τεχνολογική: Περιλαμβάνει τεχνικές γνώσεις για θεμελιώδεις έννοιες Πληροφορικής (π.χ. υλικό, λογισμικό, δίκτυα, στοιχεία ψηφιακής τεχνολογίας) και ικανότητες χρήσης βασικών περιβαλλόντων των Τ.Π.Ε. (επεξεργασία κειμένου, υπολογιστικά φύλλα, λογισμικό παρουσιάσεων, υπηρεσίες Διαδικτύου κ.λπ.).

Γνωστική: Περιγράφει τις θεμελιώδεις δεξιότητες αξιοποίησης των ΤΠΕ ως εργαλεία έρευνας, δημιουργίας, επικοινωνίας και μάθησης στα πλαίσια όλων των μαθημάτων του Προγράμματος Σπουδών αλλά και της καθημερινής σχολικής ζωής των μαθητών.

Επίλυση προβλήματος (problem solving): Αφορά στην εφαρμογή και ολοκλήρωση των τεχνικών και γνωστικών δεξιοτήτων του πληροφορικού γραμματισμού με στόχο την επίλυση προβλημάτων και την ανάπτυξη υπολογιστικής σκέψης

Κοινωνικές δεξιότητες: Οι μαθητές ως ψηφιακοί ιθαγενείς (digital natives) θα πρέπει επίσης να αναπτύξουν εκείνες τις κοινωνικές στάσεις και δεξιότητες που διαμορφώνουν τη σύγχρονη ψηφιακή κουλτούρα και την ταυτότητα του ηλεκτρονικού πολίτη (e-citizenship). Η διάσταση αυτή αφορά σε ζητήματα πληροφορικής ηθικής και δεοντολογίας, σε κώδικες διαχείρισης και αξιοποίησης πληροφοριών από πηγές, στην ικανότητα του κριτικού αναγνώστη και δημιουργού πολυτροπικού κειμένου, σε ζητήματα ηλεκτρονικής ασφάλειας, προστασίας προσωπικών δεδομένων κ.λπ.).

Οι οδηγίες που ακολουθούν αφορούν στο σχ. Έτος 2017-2018. Εντούτοις, περιγράφουν και τον τρόπο διαχείρισης του διδακτέας ύλης και για τα επόμενα σχ. έτη έως ότου εφαρμοστεί ενιαίο Π.Σ. από το Δημοτικό έως το Λύκειο.

Η διδασκαλία της Πληροφορικής στο Γυμνάσιο έχει σαφή εργαστηριακό προσανατολισμό. Βασικός παράγοντας είναι η ενεργός συμμετοχή κάθε μαθητή, η συνεχής αλληλεπίδραση και συνεργασία με τον διδάσκοντα και, κυρίως, με τους συμμαθητές του.

Το Εργαστήριο Πληροφορικής αποτελεί για τους μαθητές χώρο μελέτης, έρευνας, ενεργητικής συμμετοχής και συνεργασίας, ώστε να ενθαρρύνεται και να ευνοείται η διερευνητική προσέγγιση της γνώσης, η αλληλεπιδραστική και συνεργατική μάθηση, η αυτενέργεια και η δημιουργικότητα.

Οι εκπαιδευτικοί καλούνται να επιδιώξουν την **επίτευξη των προσδοκώμενων μαθησιακών** αποτελεσμάτων όπως παρουσιάζονται στις αναλυτικές οδηγίες που ακολουθούν. <u>Το ισχύον</u> Βιβλίο του Μαθητή αποτελεί μέρος του εκπαιδευτικού υλικού που θα αξιοποιήσουν εκπαιδευτικοί και μαθητές καθόσον προτείνεται νέο εκπαιδευτικό υλικό, ενώ δίνεται η δυνατότητα στον εκπαιδευτικό να σχεδιάσει τις δικές του δραστηριότητες, να αξιοποιήσει αξιόλογο και κατάλληλο εκπαιδευτικό υλικό που αυτός θα βρει αλλά και να δημιουργήσει νέο δικό του.

Η διάρθρωση της ύλης και οι δραστηριότητες που προτείνονται έχουν ως στόχο να βοηθήσουν τους εκπαιδευτικούς να ανταποκριθούν στο έργο τους προσαρμόζοντας τη διδασκαλία στις προϋπάρχουσες γνώσεις, ικανότητες και στάσεις των μαθητών τους.

Προτείνεται οι εκπαιδευτικοί να διερευνήσουν με διαγνωστικές δραστηριότητες τις προϋπάρχουσες γνώσεις, ικανότητες και στάσεις των μαθητών τους από την Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση αλλά και από την καθημερινή τους ζωή και στη συνέχεια να σχεδιάσουν διδακτικά

αξιοποιώντας τη διαφοροποιημένη παιδαγωγική και διδακτική, τις Ομάδες Εργασίας, τη Βιωματική μάθηση και τα Σχέδια Εργασίας/Ερευνας (Project).

Έτσι, για παράδειγμα, παρουσιάζεται ότι για το σχ. Έτος 2017-2108 η Α΄ και η Β΄ τάξη στην ενότητα "Προγραμματισμός υπολογιστικών συσκευών και ρομποτικών συστημάτων", έχουν την ίδια ύλη και προτείνεται ως ενδεικτικός χρόνος και για τις δύο τάξεις οι 5 ώρες. Εντούτοις, το τι θα διδαχθεί σε αυτές τις 5 ώρες προφανώς εξαρτάται από τις προϋπάρχουσες γνώσεις, ικανότητες και στάσεις των μαθητών.

Οι θεματικές ενότητες που προτείνονται δεν είναι απαραίτητο να διδαχθούν σειριακά. Η προτεινόμενη κατανομή του διδακτικού χρόνου είναι ενδεικτική. Ο/η εκπαιδευτικός θα πρέπει να κάνει τον χρονοπρογραμματισμό και το σχεδιασμό της διάρθρωσης της ύλης με βάση τα μαθησιακά χαρακτηριστικά, τα ενδιαφέροντα και τις προϋπάρχουσες γνώσεις και εμπειρίες των μαθητών της τάξης του αλλά και το συνδυασμό και την εναλλαγή θεωρίας και πράξης. Επίσης, θα πρέπει να χρησιμοποιεί τη σπειροειδή προσέγγιση και να επανέρχεται, με κάθε ευκαιρία και ειδικά στο πλαίσιο της υλοποίησης σχεδίων έρευνας, σε βασικές ενότητες.

Βασική τεχνική διδασκαλίας κυρίως στο εργαστηριακό μέρος του μαθήματος καθίστανται τα σχέδια εργασίας/έρευνας (projects). Τα σχέδια εργασίας/έρευνας σε ορισμένες περιπτώσεις είναι δυνατό να συνδυάσουν τη διδασκαλία πολλών θεματικών ενοτήτων της Πληροφορικής μαζί, αλλά και να αξιοποιήσουν διαθεματικές και διεπιστημονικές προσεγγίσεις.

Επίσης, για τη διδασκαλία της θεωρίας, εκτός των άλλων διαθέσιμων εκπαιδευτικών τεχνικών και δραστηριοτήτων, προτείνονται δραστηριότητες Πληροφορικής χωρίς υπολογιστές, οι οποίες ενεργοποιούν τους μαθητές, αφού τους διδάσκουν με παιγνιώδη και συμμετοχικό τρόπο τις βασικές έννοιες της Επιστήμης της Πληροφορικής.

Στις περιπτώσεις που προτείνονται βιντεομαθήματα είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθεί αντεστραμμένη διδασκαλία και παιδαγωγική (flipped classroom) προκειμένου να αξιοποιηθεί κατάλληλα ο περιορισμένος διδακτικός χρόνος στην τάξη. Η μέθοδος αυτή προτείνεται να αξιοποιηθεί εφόσον το επιτρέπει η πρόσβαση των μαθητών στο διαδίκτυο από το σπίτι.

Οι εκπαιδευτικοί ενθαρρύνονται να χρησιμοποιούν Ελεύθερο και Ανοικτό Λογισμικό και Υλικό.

Η διδακτική πορεία θα πρέπει να αξιοποιεί την έμφυτη περιέργεια και την αυτενέργεια των μαθητών μέσα από αυθεντικές δραστηριότητες και συμμετοχικές τεχνικές διδασκαλίας.

Διδακτέα ύλη

Σχολικό βιβλίο: «Πληροφορική Α,Β,Γ Γυμνασίου». Συγγραφείς Αράπογλου Α., Μοβόγλου Χ., Οικονομάκος Η., Φύτρος Κ. (2006)

Α' Τάξη Γυμνασίου

Αφαιρούνται:	Περιεχόμενο
	Ιστορία της Πληροφορίας και
Κεφάλαιο 4	της Πληροφορικής
Κεφάλαιο 9	Ζωγραφική
	Χρήσεις του υπολογιστή στην
Υποενότητες 15.1-15.2	καθημερινή ζωή

Η διδασκαλία του Κεφαλαίου 13 (Α' τάξης) & του Κεφαλαίου 7 (Β' τάξης) αντικαθίσταται από τη διδασκαλία της ενότητας 7.3 (Β΄ τάξης) ενώ προτείνονται και επιπλέον «Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα» και Δραστηριότητες. Αναλυτικά, προτείνεται η μελέτη της ενότητας "Αξιολόγηση των πληροφοριών στον Παγκόσμιο Ιστό" και της ενότητας "Το Οπτικοακουστικό/Πολυτροπικό κείμενο ως μήνυμα" (προτεινόμενος διδακτικό χρόνος 2 ώρες). Από το σχ. Έτος 2107-2018 και εφεξής, η ενότητα "Το Οπτικοακουστικό/Πολυτροπικό κείμενο ως μήνυμα", προτείνεται να διδάσκεται μόνο στην Β΄ τάξη και η ενότητα "Αξιολόγηση των πληροφοριών στον Παγκόσμιο Ιστό" να διδάσκεται μόνο στην Α΄ τάξη.

Το Κεφάλαιο 7, 8 & οι υποενότητες 11.4 & 15.3 μπορούν να διδαχθούν μαζί με την Ενότητα που εισάγεται και αφορά στην "Ασφαλή και Υπεύθυνη Χρήση του Διαδικτύου".

Το Κεφάλαιο 12 μπορεί να διδαχθεί μαζί με τις "Μηχανές Αναζήτησης" υποενότητα 7.2 της Β΄ τάξης.

Από το Σχολικό έτος 2016-2017 εισάγεται η διδασκαλία του "Προγραμματισμού υπολογιστικών συσκευών και ρομποτικών συστημάτων" στην Α' τάξη. Προτεινόμενος διδακτικός χρόνος 5 ώρες.

Εφόσον ο/η εκπαιδευτικός επιλέξει να χρησιμοποιήσει το βιβλίο μαθητή προτείνεται η διδασκαλία των παρακάτω ενοτήτων:

Βιβλίο	Τίτλος	Σελ.	Προτεινόμενες ώρες διδασκαλίας
Ενότητες 1.2-1.4 και τον			
Ορισμό των Γλωσσών	Εισαγωγή στην έννοια		
Προγραμματισμού από την	του αλγορίθμου και στον		
Ενότητα 1.5 (Γ' τάξη)	Προγραμματισμό	σελ. 178-182	1 ώρα
	Ο Προγραμματισμός στην		
Ενότητα 2.4-2.5 (Γ' τάξη)	πράξη	σελ. 189-192	4 ώρες

Επισημαίνεται ότι ο/η εκπαιδευτικός έχει τη δυνατότητα να επιλέξει οποιοδήποτε κατάλληλο logo-like προγραμματιστικό περιβάλλον ή προγραμματιστικό περιβάλλον οπτικού προγραμματισμού με πλακίδια για τον προγραμματισμό υπολογιστικών συσκευών και ρομποτικών συστημάτων όπως προτείνεται παρακάτω στις αναλυτικές οδηγίες.

Το "Γραφικό Περιβάλλον Επικοινωνίας" (Κεφ. 6) και το "Αρχεία-Φάκελοι" (Κεφ. 5 της Β τάξης) προτείνεται να διδαχθούν με τη μορφή σχεδίων εργασίας/έρευνας (project) μαζί με την ενότητα "Επεξεργασία Κειμένου" (Κεφ. 10).

Β' Τάξη Γυμνασίου

Αφαιρούνται:	Περιεχόμενο
Κεφάλαιο 6	Η "Βοήθεια" του Υπολογιστή
	Νέες Τεχνολογίες και
Κεφάλαιο 10	Επάγγελμα

Το "Αρχεία-Φάκελοι" (Κεφ. 5 της Β τάξης) προτείνεται να διδαχθεί με τη μορφή σχεδίων εργασίας/έρευνας (project) μαζί με την ενότητα "Επεξεργασία Κειμένου" στην Α΄ και με σπειροειδή τρόπο μαζί με την ενότητα "Υπολογιστικά Φύλλα" και "Παρουσιάσεις" (Κεφ. 8 & 9) της Β Τάξης.

Η διδασκαλία του Κεφαλαίου 13 (Α' τάξης) & του Κεφαλαίου 7 (Β' τάξης) αντικαθίσταται από τη διδασκαλία της ενότητας 7.3 (Β' τάξης) ενώ προτείνονται παρακάτω και επιπλέον Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα και Δραστηριότητες. Αναλυτικά προτείνεται η μελέτη της ενότητας "Αξιολόγηση των πληροφοριών στον Παγκόσμιο Ιστό" και της ενότητας "Το Οπτικοακουστικό/Πολυτροπικό κείμενο ως μήνυμα" (προτεινόμενος διδακτικός χρόνος 2 ώρες). Από το σχ. Έτος 2107-2018 και εφεξής, η ενότητα "Το Οπτικοακουστικό/Πολυτροπικό κείμενο ως μήνυμα", προτείνεται να διδάσκεται μόνο στην Β' τάξη και η ενότητα "Αξιολόγηση των πληροφοριών στον Παγκόσμιο Ιστό" να διδάσκεται μόνο στην Α' τάξη.

Από το Σχολικό έτος 2016-2017 εισάγεται η διδασκαλία του "Προγραμματισμού υπολογιστικών συσκευών και ρομποτικών συστημάτων" και στην Β΄ τάξη. Προτεινόμενος διδακτικός χρόνος 5 ώρες.

Εφόσον ο/η εκπαιδευτικός επιλέξει να χρησιμοποιήσει το βιβλίο μαθητή προτείνεται η διδασκαλία των παρακάτω ενοτήτων:

			Προτεινόμενες
Βιβλίο	Τίτλος	Σελ.	ώρες διδασκαλίας
Ενότητες 1.2-1.4 και τον Ορισμό	Εισαγωγή στην έννοια		
των Γλωσσών Προγραμματισμού	του αλγορίθμου και	σελ. 178-	
από την Ενότητα 1.5 (Γ' τάξη)	στον Προγραμματισμό	182	1 ώρα
	Ο Προγραμματισμός	σελ. 189-	
Ενότητα 2.4-2.5 (Γ΄ τάξη)	στην πράξη	192	4 ώρες

Επισημαίνεται ότι ο/η εκπαιδευτικός έχει τη δυνατότητα να επιλέξει οποιοδήποτε κατάλληλο logo-like προγραμματιστικό περιβάλλον ή προγραμματιστικό περιβάλλον οπτικού προγραμματισμού με πλακίδια για τον προγραμματισμό υπολογιστικών συσκευών και ρομποτικών συστημάτων όπως προτείνεται παρακάτω στις αναλυτικές οδηγίες.

Γ' Τάξη Γυμνασίου

Οι μεγάλες δραστηριότητες της Ενότητας 2 αντικαθίστανται με σχέδια Έρευνας/Εργασίας (projects) στο πλαίσιο των Θεματικών Ενοτήτων και των τριών τάξεων του Γυμνασίου.

Η Ενότητα 3 αποτελεί περιεχόμενο που διδάσκεται κατά περίπτωση σε σχετικά θέματα που αναδύονται κατά τη διδασκαλία των Θεματικών Ενοτήτων και των τριών τάξεων του Γυμνασίου.

O/Η εκπαιδευτικός προτείνεται να σχεδιάσει τις δικές του/της δραστηριότητες, να αξιοποιήσει αξιόλογο και κατάλληλο εκπαιδευτικό υλικό που αυτός/αυτή θα βρει, αλλά και να δημιουργήσει νέο δικό του. Παρακάτω παρουσιάζονται προτεινόμενες δραστηριότητες.

Αναλυτικές Οδηγίες

Α' Τάξη Γυμνασίου

Ενδεικτική κατανομή διδακτικών ωρών βάσει 4 αξόνων προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων

Άξονες Προσδοκώμενων Μαθησιακών Αποτελεσμάτων	Προτεινόμενες ώρες διδασκαλίας
Η Πληροφορική στον σύγχρονο κόσμο	4
 Βασικές έννοιες 	4
Χειρίζομαι και δημιουργώ	7
 Δημιουργώ με τον κειμενογράφο 	,
Αναζητώ πληροφορίες, επικοινωνώ και συνεργάζομαι	9
 Γνωρίζω το Διαδίκτυο και επικοινωνώ 	9
Διερευνώ, ανακαλύπτω και λύνω προβλήματα	
 Προγραμματίζω υπολογιστικές συσκευές και ρομποτικά 	5
συστήματα	

Για την Α' τάξη προτείνονται οι παρακάτω διδακτικές αλληλουχίες:

1η Προτεινόμενη Διδακτική Αλληλουχία:

- 1. «Η Πληροφορική στον σύγχρονο κόσμο Βασικές έννοιες»
- 2. «Δημιουργώ με τον κειμενογράφο»
- 3. «Προγραμματίζω υπολογιστικές συσκευές και ρομποτικά συστήματα» και τέλος
- 4. «Γνωρίζω το Διαδίκτυο και επικοινωνώ».

2η Προτεινόμενη Διδακτική Αλληλουχία:

- 1. «Προγραμματίζω υπολογιστικές συσκευές και ρομποτικά συστήματα» αξιοποιώντας και το Κεφ. 1 του βιβλίου μαθητή
- 2. «Η Πληροφορική στον σύγχρονο κόσμο Βασικές έννοιες»
- 3. «Δημιουργώ με τον κειμενογράφο» και τέλος
- 4. «Γνωρίζω το Διαδίκτυο και επικοινωνώ».

Επίσης, ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να επιλέξει να διδάξει νωρίτερα τις ενότητες του άξονα «Γνωρίζω το Διαδίκτυο και επικοινωνώ» για να αξιοποιήσει τις σχετικές γνώσεις, δεξιότητες και στάσεις σε κάποιο σχέδιο έρευνας που θα ακολουθήσει. Η ενότητα «Εργονομία» προτείνεται να διδαχθεί μαζί με την Επεξεργασία Κειμένου.

Οι προτεινόμενες διδακτικές αλληλουχίες είναι ενδεικτικές. Ο/η εκπαιδευτικός θα πρέπει να κάνει τον χρονοπρογραμματισμό και το σχεδιασμό της διάρθρωσης της ύλης με βάση τα μαθησιακά χαρακτηριστικά, τα ενδιαφέροντα και τις προϋπάρχουσες γνώσεις και εμπειρίες των μαθητών της τάξης του αλλά και το συνδυασμό και την εναλλαγή θεωρίας και πράξης. Επίσης, θα πρέπει να χρησιμοποιεί τη σπειροειδή προσέγγιση και να επανέρχεται, με κάθε ευκαιρία και ειδικά στα πλαίσια της υλοποίησης σχεδίων έρευνας, σε βασικές ενότητες.

Η Πληροφορική στον σύγχρονο κόσμο - Βασικές έννοιες (Ενδεικτικός διδακτικός χρόνος: 4 ώρες)

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Βασικά θέματα	Δραστηριότητες	Εκπαιδευτικό υλικό
Ο μαθητής/τρια πρέπει να είναι ικανός/ή	Δεδομένα	Ο/η εκπαιδευτικός αξιοποιεί τις εμπειρίες των μαθητών/τριών και προκαλεί συζητήσεις για τη	Βιβλίο μαθητή Κεφ. 1 Α΄ Τάξης (σελ. 12-15)
 να διακρίνει και να κατονομάζει τις έννοιες 	Πληροφορία	διαφορά μεταξύ δεδομένων και πληροφορίας, τον κύκλο επεξεργασίας δεδομένων, το	Ενοτ. 2.3 Α΄ Τάξης (σελ. 20)
δεδομένα και πληροφορία στο πλαίσιο πραγματικών	Κύκλος επεξεργασίας δεδομένων	αντικείμενο της επιστήμης της Πληροφορικής, τα βασικά χαρακτηριστικά των σύγχρονων	Λογισμικό παρουσίασης
προβλημάτων • να περιγράφει τον κύκλο	Επιστήμη της	ψηφιακών συσκευών.	Λογισμικό εννοιολογικής χαρτογράφησης
επεξεργασίας δεδομένων • να αναγνωρίζει τον	Πληροφορικής	Αναθέτει μικρές εργασίες (ατομικές ή ομαδικές), κατά τις οποίες οι μαθητές/τριες	Αίσωπος - Πλατφόρμα Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων
υπολογιστή ως μηχανή επεξεργασίας που δέχεται	Τεχνολογίες Πληροφορίας και	αναζητούν και συγκεντρώνουν πληροφορίες και υλικό από έντυπες πηγές και κατάλληλες	Δεδομένα-Επεξεργασία-Πληροφορία http://aesop.iep.edu.gr/node/21177
δεδομένα και παράγει πληροφορίες	Επικοινωνιών	διευθύνσεις στον Ιστό. Στη συνέχεια δημιουργούν φωτογραφικό άλμπουμ, λεξικό	Φωτόδεντρο - Πανελλήνιο Αποθετήριο
 να κατονομάζει τις βασικές συσκευές της σύγχρονης 	Συσκευές ψηφιακής τεχνολογίας	όρων ή γραφικούς οργανωτές για τις ψηφιακές συσκευές, τις ΤΠΕ και την επιστήμη της	Μαθησιακών Αντικειμένων Βασικές έννοιες Πληροφορικής
ψηφιακής τεχνολογίας (π.χ. κινητό τηλέφωνο, ψηφιακή		Πληροφορικής.	http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/7719 Ο κύκλος επεξεργασίας δεδομένων
φωτογραφική μηχανή, mp3, υπολογιστής) και να περιγράφει τη λειτουργία			http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/758

τους		Ενδεικτικός διδακτικός χρόνος: 1 ώρα	
Ο μαθητής/τρια πρέπει να είναι ικανός/ή • να διακρίνει τα βασικά μέρη	Επεξεργαστής Μέσα αποθήκευσης	Ο/η εκπαιδευτικός αναθέτει στους μαθητές δραστηριότητα καταγραφής των συσκευών που υπάρχουν στο σχολικό εργαστήριο, του ρόλου	Βιβλίο μαθητή Ενοτ. 2.1-2.2 Α΄ Τάξης (σελ. 16-19)
ενός υπολογιστικού συστήματος και να περιγράφει τη λειτουργία	Περιφερειακές συσκευές	και της χρησιμότητάς τους. Οι μαθητές καταγράφουν και συγκρίνουν τα τεχνικά χαρακτηριστικά των διαφόρων μονάδων. Με	Εξοπλισμός σχολικού εργαστηρίου Πληροφορικής
τους (ΚΜΕ, μνήμη, μέσα αποθήκευσης,	, 555555	βάση τις εμπειρίες και τις προϋπάρχουσες γνώσεις των μαθητών/τριών, ο/η	Λογισμικό παρουσίασης
περιφερειακές συσκευές) • να αναγνωρίζει τους διάφορους τύπους		εκπαιδευτικός προκαλεί συζητήσεις με στόχο οι μαθητές να ανταλλάξουν ιδέες και προτάσεις για τον εμπλουτισμό του σχολικού	Λογισμικό εννοιολογικής χαρτογράφησης Βίντεο από την εκπαιδευτική τηλεόραση
περιφερειακών συσκευών και τη χρησιμότητά τους • να συνδέει τις βασικές		εργαστηρίου. Ο/η εκπαιδευτικός χρησιμοποιεί έναν ανενεργό	Εισαγωγή στην τεχνολογία της Πληροφορίας http://www.edutv.gr/index.php/epistimi-
περιφερειακές συσκευές στο υπολογιστικό σύστημα		υπολογιστή και κάνει επίδειξη της κεντρικής μονάδας, καθώς και των περιφερειακών	texnologia/ilektronikoi-ypologistes- eisagogi-stin-texnologia-tis-pliroforias
		συσκευών. Στη συνέχεια οι μαθητές εμπλέκονται σε δραστηριότητες εξερεύνησης και διασύνδεσης περιφερειακών του συσκευών	Yλικό

			Το υλικό του Υπολογιστή http://aesop.iep.edu.gr/node/14823 http://aesop.iep.edu.gr/node/17948 Φωτόδεντρο - Πανελλήνιο Αποθετήριο Μαθησιακών Αντικειμένων Συσκευές εισόδου και παραγόμενα ψηφιακά αρχεία δεδομένων http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/2458 Σύνδεση περιφερειακών συσκευών http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/616 Αποθηκευτικά μέσα ψηφιακών δεδομένων http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/959
		Ενδεικτικός διδακτικός χρόνος: 1,5 ώρες	
Ο μαθητής/τρια πρέπει να είναι ικανός/ή • να αναγνωρίζει και να υιοθετεί τους κανόνες εργονομίας και τις	Θέματα εργονομίας και κανόνων χρήσης	Οι μαθητές/τριες αφού μελετήσουν σχετικό εκπαιδευτικό υλικό ελέγχουν και ελέγχονται για την τήρηση των κανόνων χρήσης του υπολογιστή κατά την διάρκεια εργασίας τους στο εργαστήριο Η/Υ του σχολείου.	Βιβλίο μαθητή Κεφ. 3 Α΄ Τάξης (σελ. 21-23) Λογισμικό παρουσίασης
πρακτικές ορθής και ασφαλούς χρήσης υπολογιστών και ψηφιακών συσκευών			Βίντεο από την εκπαιδευτική τηλεόραση Υγεία και ασφάλεια http://www.edutv.gr/index.php/epistimi- texnologia/ilektronikoi-ypologistes-ygeia-

		Ενδεικτικός διδακτικός χρόνος: 0,5 ώρα	kai-asfaleia-prostasia-dedomenon-i-y Φωτόδεντρο - Πανελλήνιο Αποθετήριο Μαθησιακών Αντικειμένων Η σωστή στάση εργασίας στον υπολογιστή http://photodentro.edu.gr/jspui/handle/85 21/761
Ο μαθητής/τρια πρέπει να είναι ικανός/ή • να διακρίνει το υλικό και το	Υλικό και Λογισμικό Λογισμικό	Αφού προηγηθεί εισήγηση-επίδειξη από τον/την εκπαιδευτικό, οι μαθητές/τριες εκτελούν μικρές ασκήσεις και δραστηριότητες	Βιβλίο μαθητή Κεφ. 5 Α΄ Τάξης (σελ. 34-20) Ενοτ. 8.3 Α΄ Τάξης (σελ. 47)
λογισμικό σε ένα υπολογιστικό σύστημα ή μια ψηφιακή συσκευή • να διακρίνει το λογισμικό	συστήματος Λογισμικό εφαρμογών	στον υπολογιστή, όπως εξερευνούν και κατατάσσουν σε κατηγορίες το λογισμικό των υπολογιστών του σχολικού εργαστηρίου	Λογισμικό σχολικού εργαστηρίου Πληροφορικής
εφαρμογών και συστήματος να περιγράφει το ρόλο του λειτουργικού συστήματος να εγκαθιστά και να αφαιρεί	Λειτουργικό σύστημα	 αναζητούν στο Διαδίκτυο λογισμικό ελεύθερου/ανοικτού κώδικα αντίστοιχο με εμπορικό λογισμικό που γνωρίζουν και χρησιμοποιούν 	Λειτουργικό σύστημα Πηγές στο Διαδίκτυο Οργανισμός Ανοιχτών Τεχνολογιών-
λογισμικό από το υπολογιστικό σύστημα • να διακρίνει το λογισμικό ανοικτού και κλειστού	Εγκατάσταση και απεγκατάσταση λογισμικού	εγκαθιστούν νέο λογισμικό Ενδεικτικός διδακτικός χρόνος: 1 ώρα	ΕΕΛ/ΛΑΚ https://ellak.gr/ Λογισμικό παρουσίασης
κώδικα να τεκμηριώνει την επιλογή λογισμικού εξετάζοντας	Ελεύθερο και εμπορικό λογισμικό		Λογισμικό εννοιολογικής χαρτογράφησης

όλες τις εναλλακτικές δυνατότητες ως προς την άδεια χρήσης	Βίντεο από την εκπαιδευτική τηλεόραση Λογισμικό http://www.edutv.gr/index.php/epistimi- texnologia/ilektronikoi-ypologistes- logismiko-software
	Φωτόδεντρο - Πανελλήνιο Αποθετήριο Μαθησιακών Αντικειμένων Λογισμικό του Υπολογιστή http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/7876 Εκτέλεση προγράμματος από τον υπολογιστή http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/1006

Δημιουργώ με τον κειμενογράφο (Ενδεικτικός διδακτικός χρόνος: 7 ώρες)

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα Βασικά θέματα		Δραστηριότητες	Εκπαιδευτικό υλικό
Ο μαθητής/τρια πρέπει να είναι ικανός/ή • να τροποποιεί και να αποθηκεύει απλά κείμενα που θα του δοθούν • να δημιουργεί κείμενα σύμφωνα με τους	Λογισμικό επεξεργασίας κειμένου Δημιουργία εγγράφου Μορφοποίηση	Οι μαθητές/τριες ασκούνται στην επεξεργασία κειμένου ατομικά και σε ομάδες εργασίας. Ο/Η εκπαιδευτικός αναθέτει κατάλληλες ασκήσεις, εργασίες και σχέδια έρευνας (μικρής διάρκειας) που απαιτούν τη δημιουργία εγγράφων διαφόρων τύπων και μορφών. Η θεματολογία θα πρέπει να εντάσσεται σε ένα νσηματοδοτούμενο πλαίσιο δραστηριοτήτων της σχολικής και της κοινωνικής ζωής. Προτείνεται δε η υλοποίηση σχετικών εργασιών σε συνεργασία με τα άλλα μαθήματα του Π.Σ.	Βιβλίο μαθητή Α΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ Κεφ.10 Σ. 60-72 Βίντεο Εκπαιδευτικής τηλεόρασης http://www.edutv.gr/index .php/epistimi-

καθιερωμένους κανόνες	γραμματοσειράς	Ενδεικτικά έργα που δημιουργούν οι μαθητές/τριες:	texnologia/ilektronikoi-
πληκτρολόγησης		πρόγραμμα σχολικής γιορτής ή εκδήλωσης	ypologistes-to-logismiko-
• να μορφοποιεί ένα κείμενο	Μορφοποίηση	• αφίσα για τη σχολική γιορτή ή την εκδήλωση της τάξης	efarmoges-grafeiou
με βάση συγκεκριμένα	παραγράφου	• άρθρο για τη σχολική εφημερίδα	Λογισμικό επεξεργασίας
χαρακτηριστικά		• έκθεση εντυπώσεων από εκπαιδευτική εκδήλωση ή	κειμένου
γραμματοσειράς (μέγεθος,	Αντιγραφή/μετακί	δραστηριότητα	Φωτόδεντρο- Πανελλήνιο
χρώμα, τύπος κ.λπ.)	νηση αντικειμένων	• δημιουργική γραφή (μάθημα ελληνικών ή ξένης γλώσσας)	Αποθετήριο Μαθησιακών
• να τροποποιεί τη μορφή των	(κείμενο, εικόνα,	• σύνταξη μικρής έκθεσης ή εργασίας σε μάθημα του Π.Σ.	Αντικειμένων
παραγράφων και τη στοίχιση	σχήμα, βίντεο κτλ)	• γράμμα σε ένα φίλο	Ενδεικτικός κατάλογος
σε ένα έγγραφο		στίχοι αγαπημένου τραγουδιού-ποιήματος	Βιντεομαθημάτων
• να χρησιμοποιεί	Ορθογραφικός	• δημιουργία κόμικ	Στοίχιση και μορφοποίηση
αποτελεσματικά τεχνικές	έλεγχος	 ταμπλό ενός παιχνιδιού (π.χ. γκρινιάρης, πίστα αγώνων 	παραγράφων στην
αντιγραφής/μετακίνησης		αυτοκινήτου).	επεξεργασία κειμένου
τμημάτων κειμένου ή	Εκτύπωση		http://photodentro.edu.gr/
αντικειμένων σε ένα έγγραφο	κειμένου		lor/r/8521/750
• να εισάγει και να			Μορφοποίηση
διαμορφώνει λίστες	Πλεονεκτήματα		γραμματοσειράς κειμένου
κουκκίδων ή αρίθμησης σε	επεξεργασίας		http://photodentro.edu.gr/
ένα έγγραφο	κειμένου		lor/r/8521/557
• να χρησιμοποιεί			Εισαγωγή εικόνων σε
αποτελεσματικά το εργαλείο	Τεχνικές		έγγραφο κειμένου
ορθογραφικού-γραμματικού	αναζήτησης και		http://photodentro.edu.gr/
ελέγχου στα έγγραφα που	αντικατάστασης		lor/r/8521/1169
δημιουργεί	κειμένου		Σχεδίαση στην
• να εισάγει και να			επεξεργασία κειμένου
επεξεργάζεται εικόνες σε ένα	Εισαγωγή		http://photodentro.edu.gr/

έγγραφο	αντικειμένων σε		lor/r/8521/743
• να χρησιμοποιεί την	έγγραφο		Τροποποίηση και
προεπισκόπηση εγγράφου			αποθήκευση εγγράφου
και να τυπώνει ένα έγγραφο			http://photodentro.edu.gr/
• να εκφράζεται δημιουργικά			lor/r/8521/668
μέσω του γραπτού λόγου και			Ορθογραφικός έλεγχος
των ψηφιακών έργων που			στην επεξεργασία κειμένου
αναπτύσσει			http://photodentro.edu.gr/
• να επιχειρηματολογεί για τα			lor/r/8521/752
πλεονεκτήματα της			Αντιγραφή και μετακίνηση
επεξεργασίας κειμένου σε			στην επεξεργασία κειμένου
υπολογιστή συγκριτικά με τη			http://photodentro.edu.gr/
χειρόγραφη συγγραφή			lor/r/8521/749
κειμένου			Δημιουργία πρόσκλησης
			στο λογισμικό
			Επεξεργασίας Κειμένου
			http://photodentro.edu.gr/
			lor/r/8521/667
			Σενάρια οδηγού
			εκπαιδευτικού νέου ΠΣ
			Μυστικός κώδικας (Σ.27-
			34)
• να χρησιμοποιεί το	Διαμόρφωση	Οι μαθητές/τριες ασκούνται ατομικά και σε ομάδες εργασίας και	Λογισμικό επεξεργασίας
εργαλείο εύρεσης και	σελίδας/κειμένου	εμπλουτίζουν τις τεχνικές ικανότητές τους στην επεξεργασία	κειμένου
αντικατάστασης	Παράμετροι	κειμένου δημιουργώντας έγγραφα διαφόρων τύπων και μορφών.	Φωτόδεντρο- Πανελλήνιο

	χαρακτήρων (λέξεων) σε	εκτύπωσης	Ο/Η εκπαιδευτικός αναθέτει κατάλληλες ασκήσεις, εργασίες ή/και	Αποθετήριο Μαθησιακών
	ένα έγγραφο	.,	σχέδια έρευνας που εντάσσονται σε ένα νοηματοδοτούμενο	 Αντικειμένων
•	να διαμορφώνει και να	Δημιουργία και	πλαίσιο δραστηριοτήτων της σχολικής και της κοινωνικής ζωής.	Ενδεικτικός κατάλογος
	επεξεργάζεται την κεφαλίδα	τροποποίηση	Προτείνεται δε η υλοποίηση σχετικών εργασιών σε συνεργασία με	Βιντεομαθημάτων
	και το υποσέλιδο σε ένα	πίνακα	άλλα μαθήματα του Π.Σ.	Διαμόρφωση σελίδας
	έγγραφο		Ενδεικτικά έργα που δημιουργούν οι μαθητές/τριες:	εγγράφου
•	να δημιουργεί απλά	Πίνακας ως	• ερωτηματολόγιο	http://photodentro.edu.gr/
	σχήματα σε ένα έγγραφο	δομημένη	έκθεση αποτελεσμάτων μαθητικής έρευνας	lor/r/8521/584
	χρησιμοποιώντας το	παρουσίαση	• τυπολόγιο ενότητας μαθηματικών, φυσικής κ.λπ.	Δημιουργία πίνακα στο
	σχεδιαστικό εργαλείο του	πληροφοριών	• το ωρολόγιο πρόγραμμα της τάξης	λογισμικό Επεξεργασίας
	κειμενογράφου		πλάνο της τάξης/εργαστηρίου	Κειμένου
•	να ρυθμίζει τη διαμόρφωση		βιογραφικό σημείωμα	http://photodentro.edu.gr/
	των σελίδων ενός εγγράφου		• αίτηση.	lor/r/8521/930
	(περιθώρια,			Προσαρμογή πινάκων στο
	προσανατολισμός και			λογισμικό επεξεργασίας
	μέγεθος χαρτιού)			κειμένου
•	να διαμορφώνει ένα			http://photodentro.edu.gr/
	έγγραφο (περιγράμματα,			lor/r/8521/665
	πλήθος λέξεων,			Εισαγωγή συμβόλων και
	υποσημειώσεις, αλλαγή			υπερσυνδέσμων στο
	σελίδας,			λογισμικό επεξεργασίας
	κεφαλίδα/υποσέλιδο κ.λπ.)			κειμένου
•	να εισάγει σύμβολα και			http://photodentro.edu.gr/
	υπερσυνδέσμους σε ένα			lor/r/8521/2414
	έγγραφο			Δημιουργω πινακιδες
•	να εισάγει μαθηματικούς			σημανσης με τον

 να χειρίζεται αρχεία και φακέλους (δημιουργία, αναζήτηση, αντιγραφή, μετακίνηση, μετονομασία, άνοιγμα, κλείσιμο, διαγραφή, ανάκτηση) σε ποικίλα αποθηκευτικά μέσα να εξάγει πληροφορίες σχετικά με τα προσωπικά του/της αρχεία (όνομα, τύπος, μέγεθος, ημερομηνίες δημιουργίας και τελευταίας τροποποίησης) να οργανώνει το χώρο αποθήκευσης που χρησιμοποιεί (χρήση φακέλων και υποφακέλων στο σκληρό δίσκο, στη μνήμη 	Φάκελοι και αρχεία Οργάνωση αρχείων και φακέλων Χειρισμός και ιδιότητες αρχείων και φακέλων Συμπίεση και αποσυμπίεση αρχείων και φακέλων	Οι μαθητές/τριες εργάζονται ατομικά ή ανά δύο στον υπολογιστή και εκτελούν μικρές ασκήσεις και δραστηριότητες. Για παράδειγμα • δημιουργούν στο σκληρό δίσκο του υπολογιστή ή/και στη μνήμη flash, φάκελο με το όνομα του τμήματός τους καθώς και δύο τουλάχιστον επιμέρους υποφακέλους • δημιουργούν και αποθηκεύουν αρχεία σε καθορισμένο φάκελο με κατάλληλο όνομα • αναγνωρίζουν/ανοίγουν/κλείνουν διαφορετικούς τύπους αρχείων • μετακινούν/αντιγράφουν αρχεία στο κατάλληλο αποθηκευτικό μέσο και φάκελο • μετονομάζουν αρχεία/φακέλους • διαγράφουν/ανακτούν αρχεία/φακέλους • συμπιέζουν και αποσυμπιέζουν αρχεία και φακέλους • συμπιέζουν και αποσυμπιέζουν αρχεία με τα μεγέθη των αρχείων και των αποθηκευτικών μέσων	Σημειωματάριο Ημερολόγιο Αριθμομηχανή Βοήθεια Βιβλίο μαθητή Β΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ Κεφ.5 Σ. 132-138 Λογισμικά συμπίεσης αρχείων Φωτόδεντρο- Πανελλήνιο Αποθετήριο Μαθησιακών Αντικειμένων Τύποι Αρχείων http://photodentro.edu.gr /v/item/ds/8521/6210 Αποθήκευση και Διαχείριση Αρχείων http://photodentro.edu.gr /v/item/ds/8521/9554 Διαχείριση Αρχείων και Φακέλων
		αρχείων και των αποθηκευτικών μέσων	, . ,

φακέλους που χρησιμοποιεί	Ενδεικτικός διδακτικός χρόνος: 7 ώρες	Σενάρια
		Οργάνωση των δεδομένων
		στους Η/Υ - Αρχεία και
		Φάκελοι
		http://aesop.iep.edu.gr/no
		<u>de/11856</u>
		Συμπίεση
		κειμένου: http://csunplugg
		ed.org/wp-
		content/uploads/2014/12/
		unplugged-03-
		text_compression_greek.p
		df

Προγραμματίζω υπολογιστικές συσκευές και ρομποτικά συστήματα (Ενδεικτικός διδακτικός χρόνος: 5 ώρες)

Σημαντικές Επισημάνσεις

Η συγγραφή κώδικα και ο προγραμματισμός υπολογιστών συνδέεται άμεσα με την Υπολογιστική Σκέψη και αποσκοπεί στην καλλιέργεια και ανάπτυξη ικανοτήτων Υπολογιστικής Σκέψης όπως είναι η επίλυση προβλήματος και ο σχεδιασμός συστημάτων. Ως εκ τούτου, η καλλιέργεια και η ανάπτυξη ικανοτήτων και στάσεων Υπολογιστικής Σκέψης μέσω της διδασκαλίας του προγραμματισμού προκύπτει ως φυσικό αποτέλεσμα. Αξίζει να σημειώσουμε επίσης ότι η σημερινή εποχή της ψηφιακής τεχνολογίας και των νέων προκλήσεων στην καθημερινότητα των μαθητών απαιτεί τον επαναπροσδιορισμό της μαθησιακής διαδικασίας. Το κλειδί της επιτυχίας δεν είναι οι διαδικασίες και τα εργαλεία αλλά οι άνθρωποι της σχολικής κοινότητας και οι μεταξύ τους αλληλεπιδράσεις.

Ο/η εκπαιδευτικός έχει τη δυνατότητα να επιλέξει οποιοδήποτε κατάλληλο logo-like προγραμματιστικό περιβάλλον ή προγραμματιστικό περιβάλλον οπτικού προγραμματισμού με πλακίδια, αρκεί να είναι δυνατόν να επιδιώξει με αυτό τις ικανότητες υπολογιστικής σκέψης που παρουσιάζονται στην

στήλη «Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα». Στη στήλη «Εκπαιδευτικό Υλικό» προτείνονται μερικά, ενδεικτικά, κατάλληλα προγραμματιστικά περιβάλλοντα.

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Βασικά θέματα	Δραστηριότητες	Εκπαιδευτικό υλικό
Ο μαθητής/τρια πρέπει να είναι ικανός/ή	Κατανόηση και ανάλυση προβλήματος	O/η εκπαιδευτικός αναφέρει παραδείγματα αλγορίθμων από την καθημερινή ζωή, όπως είναι οι	Γ τάξη
 να χρησιμοποιεί αφαίρεση για να αποσυνθέτει ένα 	Η έννοια του αλγορίθμου	συνταγές μαγειρικής, το μενού χειρισμού μιας ψηφιακής συσκευής (π.χ. κινητό, ψηφιακή κάμερα, GPS).	
πρόβλημα σε επιμέρους προβλήματα	Η έννοια του	Οι μαθητές περιγράφουν τη διαδικασία επίλυσης ενός	«Εισαγωγική Δραστηριότητα στον Προγραμματισμό
να περιγράφει και να αναλύει μια σειρά από οξομίσε (μια)	προγράμματος	προβλήματος (σύλληψη, διερεύνηση, σχεδιασμός, επίλυση,	content/uploads/2014/12/intelligent-piece-of-
οδηγίες (για παράδειγμα να περιγράφει τη	Η δομή επανάληψης	αποτέλεσμα) και εισάγονται στην έννοια του αλγορίθμου και στον προγραμματισμό. Καλούνται να	
συμπεριφορά ενός χαρακτήρα σε ένα βίντεο παιχνίδι που	Η έννοια της διαδικασίας	μελετήσουν προβλήματα των οποίων η λύση είναι μια ακολουθία βημάτων. Ενδεικτικά παραδείγματα	
καθοδηγείται από κανόνες και		αλγορίθμων • Επιστροφή από το σχολείο στο	K-turtle MSW Logo
αλγόριθμους) • να καθορίζει έναν αλγόριθμο ως μια		σπίτι • Εύρεση της εξόδου από έναν	MicroWorlds Pro Starlogo TNG Συστήματα Εκπαιδευτικής Ρομποτικής

ακολουθία οδηγιών που μπορούν να υποστούν επεξεργασία από έναν υπολογιστή

- να εφαρμόζει τεχνικές ελέγχου και διόρθωσης σφαλμάτων στα προγράμματα που δημιουργεί
- να κωδικοποιεί έναν αλγόριθμο σε προγραμματιστικό περιβάλλον
- να χρησιμοποιεί εντολές επανάληψης στα προγράμματα που αναπτύσσει
- να προσδιορίζει, αναλύει και εφαρμόζει εναλλακτικούς τρόπους επίλυσης του ίδιου προβλήματος με δοκιμή διαφορετικών προγραμματιστικών δομών

λαβύρινθο

- Σχεδίαση της ελληνικής σημαίας
- Αλφαβητική ταξινόμηση καρτών με ονόματα μαθητών
- Μέτρηση 4 λίτρων νερού με χρήση δύο δοχείων των 3 και 5 λίτρων
- Το πρόβλημα των πύργων του Ανόι
- Το παιχνίδι της τρίλιζας.

Τα προβλήματα αυτά μπορούν να προσεγγιστούν με παιχνίδι ρόλων ή/και με χρήση προσομοιώσεων (java applets, flash animations). Στόχος είναι οι μαθητές να προβληματιστούν για το πώς μπορούν να χρησιμοποιήσουν τον υπολογιστή ως εργαλείο επίλυσης προβλημάτων. Διαπιστώνουν την αναγκαιότητα γλώσσας μιας επικοινωνίας με τον υπολογιστή. Στη συνέχεια εξοικειώνονται με το προγραμματιστικό περιβάλλον που θα χρησιμοποιήσουν. Περιγράφουν

(Arduino με Scratch, Raspberry Pi με Scratch, κ.α.) App Inventor

Alice

Blockly

Φωτόδεντρο- Πανελλήνιο Αποθετήριο Μαθησιακών Αντικειμένων (Κατανόηση προβλήματος)

Προβλημα Οι πύργοι του Ανόι

http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/1010

Ταξινόμηση Φυσαλίδας

http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/6230

Το πρόβλημα του βαρκάρη

http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/760

Φωτόδεντρο- Πανελλήνιο Αποθετήριο Μαθησιακών

Αντικειμένων

Ενδεικτικός κατάλογος

Βιντεομαθημάτων

Ομαλή κίνηση αντικειμένου στο Scratch

http://photodentro.edu.gr/v/item/ds/8521/672

Η εντολή "Επανάλαβε" στο Scratch

http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/957

Δομή Επανάληψης για πάντα

http://photodentro.edu.gr/aggregator/lo/photodentro-lor-8521-630

Δημιουργία παιχνιδιού (Λαβύρινθος) στο Scratch 2

αλγορίθμους σχεδίασης απλών σχημάτων. Τέλος, κωδικοποιούν αλγορίθμους τους προγραμματιστικό περιβάλλον. παραδείγματα Ενδεικτικά δραστηριοτήτων που αναθέτει ο/η εκπαιδευτικός είναι η σχεδίαση απλών σχημάτων (π.χ. τετράγωνο, ορθογώνιο, σκάλα) ή/και γραμμάτων (π.χ. I, Γ, Π, Τ, H, Ε, Ξ).Στη συνέχεια, οι μαθητές καλούνται να σχεδιάσουν κανονικά πολύγωνα (τετράγωνο, εξάγωνο, οκτάγωνο) συνδυάζοντας μεμονωμένες εντολές. Ο/η εκπαιδευτικός καθοδηγεί τους μαθητές να εντοπίσουν επαναλαμβανόμενες ομάδες εντολών στην κωδικοποίηση που έχουν αναπτύξει (π.χ. στον

Εναλλακτικά και ενδεικτικά: Οι μαθητές σε ομάδες των 3-4 ατόμων σχεδιάζουν και οργανώνουν

αλγόριθμο σχεδίασης του

οκταγώνου).

σε φυσική γλώσσα με βήματα http://photodentro.edu.gr/aggregator/lo/photodentroαλγορίθμους σχεδίασης απλών lor-8521-3162

> Φωτόδεντρο- Πανελλήνιο Αποθετήριο Μαθησιακών Αντικειμένων Ενδεικτικός κατάλογος Δραστηριοτήτων/παιχνιδιών Το μονοπάτι

http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/3717

Οπτικός Προγραμματισμός

http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/6211

Προγραμματίζω με τις εντολές ΧΡΩΜΑ και ΕΛΛΕΙΨΗ

http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/2454

Σχεδίαση με απλές εντολές Logo

http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/615

Σενάρια οδηγού εκπαιδευτικού νέου ΠΣ Δημιουργία χορευτικής σκηνής στο Scratch (Σ. 52-65) Το προγραμματιστικό περιβάλλον, εντολές, προγράμματα & διαδικασίες, μεταβλητές (Σ. 96,117) Εκτέλεση / Διερεύνηση απλού παιχνιδιού στο Scratch (Σ. 42-51)

Διδακτικά σενάρια φωτόδενδρο/Αίσωπος Δημιουργία παιχνιδιού σε Scratch

http://aesop.iep.edu.gr/node/22206

Βασικές εντολές σχεδίασης στη γλώσσα

την εργασία τους, διακρίνουν τα προγραμματισμού Logo – Εντολή επανάληψης μέσα και τα εργαλεία του http://aesop.iep.edu.gr/node/19718 περιβάλλοντος της εκπαιδευτικής ρομποτικής, αναλαμβάνουν ρόλους. Φωτόδεντρο- Πανελλήνιο Αποθετήριο Μαθησιακών Συναρμολογούν το ρομπότ και Αντικειμένων εξοικειώνονται με το περιβάλλον Ενδεικτικός κατάλογος προγραμματισμού και καθοδήγησης Βιντεομαθημάτων του ρομπότ (εντολές κίνησης, εντολές ελέγχου, εντολές ελέγχου Arduino : Μάθηση στη πράξη-Δομή Επιλογής αισθητήρων κ.λπ.). Σχεδιάζουν, http://aesop.iep.edu.gr/node/8374 υλοποιούν, ελέγχουν και βελτιώνουν απλούς αλγόριθμους καθοδήγησης του ρομπότ. Ενδεικτικά προτείνονται ενέργειες του ρομπότ, όπως • να διαγράψει ένα τετράγωνο • να ακολουθήσει μια μαύρη γραμμή Ενδεικτικός διδακτικός χρόνος: 5 ώρες

Γνωρίζω το Διαδίκτυο και επικοινωνώ (Ενδεικτικός διδακτικός χρόνος: 9 ώρες)

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Βασικά θέματα	Δραστηριότητες	Εκπαιδευτικό υλικό
Ο μαθητής/τρια πρέπει να είναι ικανός/ή • να αναγνωρίζει το Διαδίκτυο ως μέσο επικοινωνίας, συνεργασίας, ενημέρωσης, ψυχαγωγίας και πολιτισμού • να αναγνωρίζει και να αναφέρει τις βασικές υπηρεσίες του Διαδικτύου	Διαδίκτυο Βασικές Υπηρεσίες Διαδικτύου	Ο/η εκπαιδευτικός αξιοποιεί τις προϋπάρχουσες εμπειρίες των μαθητών/τριών και συζητά μαζί τους για το Διαδίκτυο και τις βασικές υπηρεσίες του. Γίνεται συζήτηση για τις βασικές εφαρμογές και υπηρεσίες με στόχο να αναδειχθεί η σημασία του παγκόσμιου δικτύου στην ατομική και κοινωνική ζωή ως μέσου επικοινωνίας, πληροφόρησης, συνεργασίας, ψυχαγωγίας, πολιτισμού κ.λπ. Ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να αναθέσει σχετικές δραστηριότητές, στο πλαίσιο των οποίων οι μαθητές θα δημιουργήσουν έναν εννοιολογικό χάρτη ή μια ηλεκτρονική αφίσα για τις υπηρεσίες του Διαδικτύου, τα χαρακτηριστικά των βασικών υπηρεσιών και παραδείγματα εφαρμογών για κάθε κατηγορία υπηρεσίας. Ενδεικτικός διδακτικός χρόνος: 0,5 ώρα	Βιβλίο μαθητή Ενοτ. 11.1-11.3 Α΄ Τάξης (σελ. 74-76) Λογισμικό παρουσίασης Λογισμικό εννοιολογικής χαρτογράφησης Βίντεο από την εκπαιδευτική τηλεόραση Διαδίκτυο http://www.edutv.gr/index.php/epistimi- texnologia/ilektronikoi-ypologistes-to-logismiko- parousiaseis-diadiktyo Αίσωπος - Πλατφόρμα Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων Διαδίκτυο και Internet of Things (IoT) http://aesop.iep.edu.gr/node/5817 Γνωριμία με το Διαδίκτυο και τις Υπηρεσίες του http://aesop.iep.edu.gr/node/13647 Φωτόδεντρο - Πανελλήνιο Αποθετήριο Μαθησιακών Αντικειμένων

			Σύνδεση ενός υπολογιστή στο Διαδίκτυο http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/618 Ιστορία του Διαδικτύου http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/4753 Βασικές υπηρεσίες Διαδικτύου http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/993
Ο μαθητής/τρια πρέπει να είναι	Παγκόσμιος Ιστός	Οι μαθητές πλοηγούνται σε επιλεγμένους	Βιβλίο μαθητή
ικανός/ή		δικτυακούς τόπους που προτείνονται από το	Κεφ. 12 Α΄ Τάξης (σελ. 78-83)
• να χρησιμοποιεί τις κύριες	Δικτυακός τόπος	διδάσκοντα, εντοπίζουν στοιχεία του	Ενοτ. 7.2 Β΄ Τάξης (σελ. 147-149)
λειτουργίες ενός λογισμικού		περιβάλλοντος διεπαφής και αναζητούν	
πλοήγησης στον Παγκόσμιο	Ιστοσελίδα	πληροφορίες. Ενδεικτικά παραδείγματα είναι	Λογισμικό παρουσίασης
Ιστό (διαχείριση		οι δικτυακοί τόποι του σχολείου τους, του	
αγαπημένων, διαχείριση	Η διεύθυνση στον	Δήμου τους, του Μουσείου της Ακρόπολης	Λογισμικό φυλλομετρητή (web browser)
προβολών και εκτύπωσης,	Παγκόσμιο Ιστό	(<u>http://www.theacropolismuseum.gr/</u>), της	ενσωματωμένο στο Λ.Σ. (π.χ. MS Internet
διαχείριση λήψεων)	(URL)	Εθνικής Μετεωρολογικής Υπηρεσίας	Explorer/Edge, Safari) ή δωρεάν διανομής (π.χ.
 να επιλέγει ιστότοπους και 		(<u>http://www.emy.gr/</u>), του Μουσείου	Mozilla Firefox, Google Chrome/Chromium,
να πλοηγείται σε αυτούς με	Φυλλομετρητές	Τεχνολογίας Θεσσαλονίκης	Opera)
στόχο την αναζήτηση		(<u>http://www.noesis.edu.gr/</u>), της πλατφόρμας	
πληροφοριών	Μηχανές Αναζήτησης	του Ψηφιακού Σχολείου	Πηγές στο Διαδίκτυο
 να διακρίνει διάφορες 		(<u>http://dschool.edu.gr/</u>), της μαθητικής πύλης	Δημοφιλείς μηχανές αναζήτησης (π.χ. Google,
κατηγορίες ιστότοπων (.gr,	Στρατηγικές	του ΠΣΔ (<u>http://www.sch.gr/students</u>), της	Yahoo, Bing) και εναλλακτικές μηχανές
.com, .gov, .edu κ.λπ.)	αναζήτησης	Wikipedia κ.α.	αναζήτησης (π.χ. Ask.com , WolframAlpha)
• να χρησιμοποιεί τις κύριες	πληροφοριών		
λειτουργίες μιας μηχανής		Οι μαθητές αναζητούν πληροφορίες με στόχο	Αίσωπος - Πλατφόρμα Ψηφιακών Διδακτικών
αναζήτησης για την		την υλοποίηση μιας ολοκληρωμένης εργασίας,	Σεναρίων

	_	T	_
αναζήτηση πληροφοριών		για παράδειγμα σχετικά με την ιστορία του	Μηχανές αναζήτησης
για ένα συγκεκριμένο σκοπό		τόπου τους. Χρησιμοποιούν μηχανές	http://aesop.iep.edu.gr/node/8979
• να εφαρμόζει		αναζήτησης και εξοικειώνονται με τεχνικές	
αποτελεσματικές		αναζήτησης πληροφοριών χρησιμοποιώντας	Φωτόδεντρο - Πανελλήνιο Αποθετήριο
στρατηγικές αναζήτησης		διαφορετικές λέξεις-κλειδιά. Εντοπίζουν	Μαθησιακών Αντικειμένων
πληροφοριών για την		ενδιαφέρουσες ιστοσελίδες και τις καταχωρούν	Το περιβάλλον του Παγκόσμιου Ιστού
υλοποίηση των εργασιών		στη λίστα των αγαπημένων του φυλλομετρητή.	http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/7879
του/της		Εκτυπώνουν τμήματα ιστοσελίδων που	Το μοντέλο πελάτη-εξυπηρετητή στον
 να αξιολογεί και να 		σχετίζονται με την εργασία τους. Αποθηκεύουν	Παγκόσμιο Ιστό
αξιοποιεί τα αποτελέσματα		στο δίσκο τους σελίδες και υλικό (π.χ.	http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/1192
από μια μηχανή αναζήτησης		φωτογραφίες) και δημιουργούν ένα σχετικό	Η λειτουργία μιας μηχανής αναζήτησης
με στόχο την ανεύρεση		poster. Εναλλακτικά, μπορούν να	http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/621
πληροφοριών για ένα		δημιουργήσουν ένα ψηφιακό άλμπουμ	Σύνθετη αναζήτηση με την Google
συγκεκριμένο σκοπό		φωτογραφιών. Στη συνέχεια, παρουσιάζουν και	http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/1211
		συζητούν τα αποτελέσματα της εργασίας τους	
		στην τάξη.	
		Ενδεικτικός διδακτικός χρόνος: 2,5 ώρες	
Ο μαθητής/τρια πρέπει να είναι	Αξιολόγηση	Οι μαθητές/τριες με την καθοδήγηση του/της	Βιβλίο μαθητή
ικανός/ή	πληροφοριών από	εκπαιδευτικού συζητούν για τα κριτήρια με τα	
 να διαπιστώνει και να 	τον Παγκόσμιο Ιστό	οποία θα ελέγχουν την εγκυρότητα και	,,,,
αναγνωρίζει την προέλευση		αξιοπιστία πληροφοριών από πηγές στον	Λογισμικό παρουσίασης
μιας πληροφορίας από	Πληροφορικός	Παγκόσμιο Ιστό. Στη συνέχεια, δίνεται	
πηγές στον Παγκόσμιο Ιστό	Γραμματισμός	στους/στις μαθητές/τριες θέμα διερεύνησης	
(συντάκτης, φορέας,	· backwarrowo?	από το διαθεματικό πεδίο (π.χ. μεταλλαγμένα	
(σσταπτης, φορεας,		από το στασεματικό πεστο (π.χ. μετανιαγμένα	

ημερομηνία τελευταίας τροποποίησης κ.λπ.)

- να χρησιμοποιεί τεχνικές και κριτήρια αξιολόγησης των πληροφοριών που αναζητά σε ηλεκτρονικές πηγές (συνάφεια, αξία και χρησιμότητα των πληροφοριών για το συγκεκριμένο σκοπό)
- να αξιολογεί τις
  πληροφορίες που εντοπίζει
  σε ηλεκτρονικές πηγές
  χρησιμοποιώντας
  συγκεκριμένα κριτήρια
  (εγκυρότητα, πληρότητα,
  ακρίβεια κ.λπ.)

Σε ένα οπτικοακουστικό κείμενο ο μαθητής/τρια πρέπει να είναι ικανός:

- να διαχωρίζει το πραγματικό από το αναπαριστώμενο
- να αναγνωρίζει τη διαμεσολαβημένη και

Οπτικοακουστικός Γραμματισμός

Το οπτικοακουστικό/πο λυτροπικό κείμενο ως μήνυμα

τρόφιμα, κατανάλωση εμφιαλωμένου νερού, κάπνισμα, ακτινοβολία ψηφιακών συσκευών, τόποι προορισμού για τη σχολική εκδρομή) μαζί με προτεινόμενες πηγές και αναλαμβάνουν να αξιολογήσουν κάθε πηγή σύμφωνα με συγκεκριμένα κριτήρια και κατάλληλο φύλλο εργασίας. Οι προτεινόμενες πηγές μπορούν να προέρχονται από επιστημονικές ενώσεις, κρατικούς φορείς και υπηρεσίες, μη κυβερνητικές οργανώσεις, ιδιώτες κ.λπ.

Εναλλακτικά, η δραστηριότητα μπορεί να είναι καθοδηγούμενη, π.χ. μία ιστοεξερεύνηση. Ερωτήματα που θα μπορούσαν να τεθούν για διερεύνηση και απάντηση από τους μαθητές είναι:

- Ποιος είναι δημιουργός της σελίδας;
- Η επιθυμητή πληροφορία μπορεί να εντοπιστεί εύκολα;
- Πότε δημιουργήθηκε και πότε ενημερώθηκε ο ιστότοπος;
- Υπάρχουν εναλλακτικές πηγές για τις διαθέσιμες πληροφορίες;
- Ποια είναι η προστιθέμενη αξία του συγκεκριμένου ιστότοπου;

Ανδριοπούλου, Ε. (2011). Η κινηματογραφική παιδεία στην εκπαίδευση – Μοντέλα λειτουργίας και προκλήσεις (http://blogs.sch.gr/dertv/2011/01/06/η-κινηματογραφική-παιδεία-στην-εκπαί/) (9/11/2011, blog της εκπαιδευτικής τηλεόρασης)

- κατασκευασμένη φύση του οπτικοακουστικού κειμένου
- να εξηγεί την έννοια της οπτικής γωνίας ως στοιχείο της υποκειμενικότητας
- να διαχωρίζει τα αντικειμενικά και τα υποκειμενικά στοιχεία ενός οπτικοακουστικού κειμένου
- να κατανοεί τη λειτουργίας της ταύτισης στο οπτικοακουστικό μήνυμα και (αργότερα) της χρήσης της ως μέσο χειραγώγησης

Κατά την ολοκλήρωση της εργασίας, ο/η εκπαιδευτικός μαζί με τους μαθητές συζητούν και καταγράφουν συγκεκριμένα κριτήρια αξιολόγησης ιστότοπων και πηγών στο Διαδίκτυο.

Ενδεικτική δραστηριότητα Πληροφορικού και Οπτικοακουστικού Γραμματισμού:

Ο/η εκπαιδευτικός κάνει χρήση μιας σύντομης ταινίας που ταιριάζει με τη θεματική που επεξεργάζεται, π.χ. ένα βίντεο από το YouTube για την ασφαλή και υπεύθυνη χρήση του Διαδικτύου, για τον διαδικτυακό εκφοβισμό, για τα προσωπικά δεδομένα κ.α. Ετοιμάζει μια δεξαμενή με έννοιες, που σχετίζονται με το θέμα και την πλοκή της ταινίας, π.χ. φιλία, αγάπη, ελαστικότητα, δύναμη, εξουσία, μάθηση, μελέτη, ξένος, επικοινωνία, αποδοχή, αλήθεια, ειλικρίνεια, συμφέρον. Στη συνέχεια προβάλει την ταινία. Οι μαθητές σε μικρές ομάδες εργασίας επιλέγουν από τη δεξαμενή με τις έννοιες τρεις που θεωρούν ότι ταιριάζουν και συνδέονται άμεσα με την ταινία. Με αυτές τις τρεις έννοιες δημιουργούν συνεργατικά ένα μικρό κείμενο για την ταινία που είδαν, με στόχο να ξεκινήσει συζήτηση

Ο μαθητής/τρια πρέπει να είναι	Ηλεκτρονική	πάνω σε αυτό. Η κάθε ομάδα παρουσιάζει το κείμενο που έγραψε στην ολομέλεια της τάξης. Στη συνέχεια παρατηρούν οι μαθητές τα εξής: • Ποιοι έφτιαξαν το βίντεο; • Με ποιο σκοπό; • Σε ποια σημεία συγκλίνει και σε ποια αποκλίνει η πρόσληψη των περιεχομένων, δηλ. σε ποια σημεία υπάρχει κοινή αντίληψη μεταξύ των ομάδων και σε ποια όχι. • Υπάρχουν και ποια είναι τα σημαντικά θέματα και τα μηνύματα της ταινίας; Γίνεται συζήτηση για τη διαμεσολαβημένη και κατασκευασμένη φύση του οπτικοακουστικού κειμένου, τη λειτουργία της οπτικής γωνίας ως στοιχείο υποκειμενικότητας. Διαχωρίζονται τα αντικειμενικά και τα υποκειμενικά στοιχεία της ταινίας και εξετάζεται η λειτουργία της ταύτισης στο οπτικοακουστικό μήνυμα και η ενδεχόμενη χρήση της ως μέσο χειραγώγησης. Ενδεικτικός διδακτικός χρόνος: 2 ώρες	Βιβλίο μαθητή
ικανός/ή	Επικοινωνία	εκπαιδευτικό βίντεο επίδειξης για τη	Κεφ. 14 Α΄ Τάξης (σελ. 86-89)

• να χρησιμοποιεί το		δημιουργία και αποστολή μηνύματος	. , , ,
ηλεκτρονικό ταχυδρομείο	Ηλεκτρονικό	ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.	Λογισμικό παρουσίασης
για να επικοινωνήσει και να	Ταχυδρομείο	00	A
ανταλλάξει πληροφορίες		Οι μαθητές/τριες θα πρέπει να συσχετίσουν τη	Λογισμικό ανάγνωσης και αποστολής
(σύνθεση και αποστολή		διαδικασία σύνταξης και αποστολής	ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail client)
μηνύματος, επισύναψη		ηλεκτρονικών μηνυμάτων	δωρεάν διανομής (π.χ. Outlook
αρχείου, απάντηση,		με τον παραδοσιακή αλληλογραφία. Με τη	Express/Windows Mail, Mozilla Thunderbird,
προώθηση, διαχείριση		βοήθεια και την καθοδήγηση του/της	Opera Mail, Evolution)
φακέλων μηνυμάτων κ.λπ.)		εκπαιδευτικού ενεργοποιούν ατομικούς	
 να διαχειρίζεται τα αρχεία 		λογαριασμούς μέσω της υπηρεσίας	Πηγές στο Διαδίκτυο
που επισυνάπτονται σε ένα		ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του Πανελλήνιου	Υπηρεσία ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του ΠΣΔ
μήνυμα ηλεκτρονικού		Σχολικού Δικτύου. Στη συνέχεια, ανταλλάσσουν	http://webmail.sch.gr/
ταχυδρομείου		μηνύματα μεταξύ τους, με τον/την	
• να διακρίνει τις διαφορές		καθηγητή/τρια τους και επισυνάπτουν σε αυτά	Φωτόδεντρο - Πανελλήνιο Αποθετήριο
μεταξύ του λογισμικού		αρχεία.	Μαθησιακών Αντικειμένων
διαχείρισης ηλεκτρονικής			Πως λειτουργεί το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο
αλληλογραφίας και μιας			http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/1481
διαδικτυακής υπηρεσίας			Αποστολή ηλεκτρονικού μηνύματος
ηλεκτρονικού ταχυδρομείου		Ενδεικτικός διδακτικός χρόνος: 2 ώρες	http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/671
Ο μαθητής/τρια πρέπει να είναι	Ιοί υπολογιστών	Αφού προηγηθεί εισήγηση-επίδειξη από	Βιβλίο μαθητή
ικανός/ή		τον/την εκπαιδευτικό, οι μαθητές/τριες	Κεφ. 7 Α΄ Τάξης (σελ. 43-45)
• να είναι ενήμερος για τις	Κακόβουλο	εκτελούν μικρές ασκήσεις και δραστηριότητες	Ενοτ. 8.1-8.2 Α΄ Τάξης (σελ. 46-47)
μορφές κακόβουλου	λογισμικό	στον υπολογιστή, όπως	Ενοτ. 11.4 Α΄ Τάξης (σελ. 76-77)
λογισμικού		ρυθμίζουν τις παραμέτρους ασφάλειας του	Ενοτ. 15.3 Α΄ Τάξης (σελ. 99-100)
• να αναγνωρίζει μηνύματα	Συντήρηση και	συστήματος	

ανεπιθύμητης	προστασία	δημιουργούν αντίγραφα ασφαλείας των	Λογισμικό παρουσίασης
αλληλογραφίας	λογισμικού	δεδομένων τους σε διάφορα αποθηκευτικά	
να αξιολογεί την ασφάλεια		μέσα	Αντιϊικό πρόγραμμα (anti-virus)
ηλεκτρονικών μηνυμάτων	Αντιϊικό πρόγραμμα	ανακτούν δεδομένα από αντίγραφα	and the theoretical and
		ασφαλείας	Τείχος προστασίας (firewall)
αρχείων	Τείχος προστασίας	,	
να προστατεύει τα	,	Μπορούν να αξιοποιηθούν:	Λογισμικό δημιουργίας και επαναφοράς
δεδομένα του λογαριασμού	Εφεδρικά αντίγραφα	 διαδικτυακά παιχνίδια για την 	αντιγράφων ασφαλείας (backup-restore)
του/της (συνθηματικό	ασφαλείας	ευαισθητοποίησή των μαθητών/τριών σε	
πρόσβασης, κλείσιμο		θέματα υπεύθυνης επικοινωνίας και	Πηγές στο Διαδίκτυο
συνόδου κ.λπ.)	Ασφάλεια στο	συμπεριφοράς στο Διαδίκτυο	Ενημερωτικός κόμβος του ΠΣΔ για την ασφάλεια
 να χρησιμοποιεί τις 	Διαδίκτυο	 εκπαιδευτικές τεχνικές, όπως παιχνίδι 	στο Διαδίκτυο
δυνατότητες ασφαλούς		ρόλων, για την κατανόηση του τρόπου	http://internet-safety.sch.gr/
πλοήγησης του	Ασφαλής πλοήγηση	αποστολής των ηλεκτρονικών μηνυμάτων	Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού
φυλλομετρητή		και των πρακτικών παραπλάνησης των	Χαρακτήρα
 να ρυθμίζει την ασφάλεια 	Προσωπικά	χρηστών, υποκλοπής προσωπικών	http://www.dpa.gr/
του υπολογιστικού	Δεδομένα	στοιχείων τους μέσω των ηλεκτρονικών	Cyberkid (από τη Δ/νση Δίωξης Ηλεκτρονικού
συστήματος (π.χ. αντιϊικό		μηνυμάτων κ.λπ.	Εγκλήματος)
πρόγραμμα, τείχος	Πνευματική		http://www.cyberkid.gov.gr/
προστασίας)	ιδιοκτησία	Δημιουργία φυλλαδίου με άρθρα και αφίσες	Safer Internet (από το Ελληνικό Κέντρο
 να πραγματοποιεί έλεγχο 	λογισμικού και	μαθητών που να αφορούν θέματα ασφάλειας	Ασφαλούς Διαδικτύου)
του υπολογιστή και των	περιεχομένου	στο Διαδίκτυο.	http://www.saferinternet.gr/
αποθηκευτικών μέσων για			Copyright School (από τον Οργανισμό
ιούς		Παιγνίδι ρόλων ή δημιουργία κόμικ για την	Πνευματικής Ιδιοκτησίας)
• να δημιουργεί και να		ευαισθητοποίηση των μαθητών σε θέματα	http://www.copyrightschool.gr/
ανακτά αντίγραφα		πειρατείας λογισμικού - πνευματικών αγαθών	

ασφαλείας αρχείων Βίντεο από την εκπαιδευτική τηλεόραση και την ανάδειξη της σημασίας και της Προστασία δεδομένων και Η/Υ • να προβληματίζεται για τη αναγκαιότητας αναγνώρισης της πνευματικής http://www.edutv.gr/index.php/epistimiδημοσιοποίηση ιδιοκτησίας. προσωπικών του/της texnologia/ilektronikoi-ypologistes-ygeia-kai-Ενδεικτικός διδακτικός χρόνος: 2 ώρες asfaleia-prostasia-dedomenon-i-y δεδομένων και να λαμβάνει κατάλληλα μέτρα προστασίας Αίσωπος - Πλατφόρμα Ψηφιακών Διδακτικών • να γνωρίζει τους φορείς που Σεναρίων Προστασία λογισμικού - Ιοί ασχολούνται με την ασφάλεια στο Διαδίκτυο και http://www.aesop.iep.edu.gr/node/9941 την προστασία των πολιτών Φωτόδεντρο - Πανελλήνιο Αποθετήριο από ηλεκτρονικά εγκλήματα • να σέβεται και να αναφέρει Μαθησιακών Αντικειμένων Προστασία λογισμικού και δεδομένων τα πνευματικά δικαιώματα σε πληροφορίες και http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/7876 λογισμικό που αντλεί από Δημιουργία αντιγράφων ασφαλείας στα πηγές στον Παγκόσμιο Ιστό Windows • να επιχειρηματολογεί για τις http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/678 συνέπειες της πειρατείας Επαναφορά συστήματος στα Windows λογισμικού και προϊόντων http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/676 Ασφάλεια στο Διαδίκτυο πνευματικής δημιουργίας http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/6209

Β' Τάξη Γυμνασίου

Ενδεικτική κατανομή διδακτικών ωρών βάσει 3 αξόνων προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων

Άξονες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων	Προτεινόμενες ώρες διδασκαλίας
Η Πληροφορική στο σύγχρονο κόσμο	
• Βασικές έννοιες	6
 Διερευνώ, ανακαλύπτω και λύνω προβλήματα Προγραμματίζω υπολογιστικές συσκευές και ρομποτικά συστήματα Λύνω προβλήματα με υπολογιστικά φύλλα 	13
Αναζητώ πληροφορίες, επικοινωνώ και συνεργάζομαι Δημιουργώ και εκφράζομαι με πολυμέσα και παρουσιάσεις Διερευνώ και συνεργάζομαι μέσω του Διαδικτύου	6

Για την Β' τάξη προτείνονται οι παρακάτω διδακτικές αλληλουχίες:

1η Προτεινόμενη Διδακτική Αλληλουχία:

- 1. Ο Άξονας «Η Πληροφορική στο σύγχρονο κόσμο: βασικές έννοιες» μόνο η ενότητα που αναφέρεται στα βασικά θέματα (Το εσωτερικό του υπολογιστή, Επεξεργαστής, Κύρια μνήμη, Μητρική πλακέτα, Θύρες επέκτασης, Ψηφιακή αναπαράσταση δεδομένων, Δυαδικό ψηφίο, Μονάδες μέτρησης πληροφορίας κ.τλ.)
- 2. «Λύνω προβλήματα με Υπολογιστικά Φύλλα»
- 3. «Δημιουργώ και εκφράζομαι με πολυμέσα και παρουσιάσεις»
- 4. «Προγραμματίζω υπολογιστικές συσκευές και ρομποτικά συστήματα»
- 5. «Η Πληροφορική στο σύγχρονο κόσμο: βασικές έννοιες» η ενότητα που αναφέρεται στα βασικά θέματα (Δίκτυο, Τοπικό δίκτυο, Μητροπολιτικό Δίκτυο, Δίκτυο ευρείας περιοχής, Διαδίκτυο, Συσκευές δικτύου) και τέλος
- 6. «Διερευνώ και συνεργάζομαι μέσω του Διαδικτύου».

Μαζί με την ενότητα «Λύνω προβλήματα με Υπολογιστικά Φύλλα» διδάσκονται και τα βασικά θέματα «Αρχεία-Φάκελοι».

2η Προτεινόμενη Διδακτική Αλληλουχία:

- Ο Άξονας «Η Πληροφορική στο σύγχρονο κόσμο: βασικές έννοιες» μόνο η ενότητα που αναφέρεται στα βασικά θέματα (Το εσωτερικό του υπολογιστή, Επεξεργαστής, Κύρια μνήμη, Μητρική πλακέτα, Θύρες επέκτασης, Ψηφιακή αναπαράσταση δεδομένων, Δυαδικό ψηφίο, Μονάδες μέτρησης πληροφορίας κ.τλ.)
- 2. «Προγραμματίζω υπολογιστικές συσκευές και ρομποτικά συστήματα»
- 3. «Λύνω προβλήματα με Υπολογιστικά Φύλλα»
- 4. «Δημιουργώ και εκφράζομαι με πολυμέσα και παρουσιάσεις»
- 5. «Η Πληροφορική στο σύγχρονο κόσμο: βασικές έννοιες» η ενότητα που αναφέρεται στα βασικά θέματα (Δίκτυο, Τοπικό δίκτυο, Μητροπολιτικό Δίκτυο, Δίκτυο ευρείας περιοχής, Διαδίκτυο, Συσκευές δικτύου) και τέλος
- 6. «Διερευνώ και συνεργάζομαι μέσω του Διαδικτύου»

Μαζί με την ενότητα «Λύνω προβλήματα με Υπολογιστικά Φύλλα» διδάσκονται και τα βασικά θέματα «Αρχεία-Φάκελοι».

Οι προτεινόμενες διδακτικές αλληλουχίες είναι ενδεικτικές. Ο/η εκπαιδευτικός θα πρέπει να κάνει τον χρονοπρογραμματισμό και το σχεδιασμό της διάρθρωσης της ύλης με βάση τα μαθησιακά χαρακτηριστικά, τα ενδιαφέροντα και τις προϋπάρχουσες γνώσεις και εμπειρίες των μαθητών της τάξης του αλλά και το συνδυασμό και την εναλλαγή θεωρίας και πράξης. Επίσης, θα πρέπει να χρησιμοποιεί τη σπειροειδή προσέγγιση και να επανέρχεται, με κάθε ευκαιρία και ειδικά στα πλαίσια της υλοποίησης σχεδίων έρευνας, σε βασικές ενότητες.

Βασικές έννοιες (Ενδεικτικός διδακτικός χρόνος: 6 ώρες)

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Βασικά θέματα	Δραστηριότητες	Εκπαιδευτικό υλικό
Ο μαθητής/τρια πρέπει	Το εσωτερικό	Ο/η εκπαιδευτικός χρησιμοποιεί ένα μη ενεργό	Βιβλίο μαθητή
να είναι ικανός/ή να αναγνωρίζει τα	του υπολογιστή	υπολογιστικό σύστημα που υπάρχει στο εργαστήριο και παρουσιάζει αναλυτικά το εσωτερικό μέρος και τις	Β΄ Τάξη Κεφ. 1 Σελ. 104-108 Κεφ. 2 Σελ. 109-112
βασικά μέρη στο εσωτερικό του	Επεξεργαστής	μονάδες του υπολογιστή. Στη συνέχεια, οι μαθητές εμπλέκονται σε δραστηριότητες εξερεύνησης του	Πλατφόρμα Ψηφιακού Σχολείου
υπολογιστή	Κύρια μνήμη	εσωτερικού του υπολογιστή, της λειτουργίας του	Φωτόδεντρο - Πανελλήνιο Αποθετήριο
(επεξεργαστής, μνήμη, θύρες	Μητρική	υπολογιστικού συστήματος, της διασύνδεσης και επικοινωνίας περιφερειακών συσκευών, του ρόλου	Μαθησιακών Αντικειμένων
επέκτασης)	πλακέτα	του λογισμικού κ.λπ., χρησιμοποιώντας εκπαιδευτικό	Δυαδικοί Αριθμοί: http://csunplugged.org/wp-
• να αντιλαμβάνεται		λογισμικό ή/και σχετικά εκπαιδευτικά βίντεο.	content/uploads/2014/12/unplugged-01-
και να περιγράφει τη	Θύρες	Ενδεικτικές δραστηριότητες, που υλοποιούν οι	binary numbers greek.pdf
λειτουργία της	επέκτασης	μαθητές στο εργαστήριο Η/Υ, αφορούν	
μνήμης στο		• στη διερεύνηση της κωδικοποίησης πληροφοριών	Εκπαιδευτικό λογισμικό ΔΕΛΥΣ
υπολογιστικό	Ψηφιακή	και του δυαδικού συστήματος με χρήση	Εκπαιδευτικό λογισμικό «Δημιουργός Μοντέλων
σύστημα ως μέσο	αναπαράσταση	εκπαιδευτικού λογισμικού	2» (Σενάριο Πληροφορικής)
προσωρινής	δεδομένων	στη μοντελοποίηση του υπολογιστή ως ενιαίου	photodentro.edu.gr/edusoft/r/8531/255
αποθήκευσης		συστήματος υλικού-λογισμικού με χρήση	
 να αντιλαμβάνεται 	Δυαδικό ψηφίο	εκπαιδευτικού λογισμικού ή εκπαιδευτικού βίντεο	Ηλεκτρονικά καταστήματα ψηφιακής
και να περιγράφει το		στην έρευνα αγοράς μέσω επίσκεψης σε	τεχνολογίας
ρόλο του	Μονάδες	ηλεκτρονικά καταστήματα υπολογιστών (π.χ. οι	Βίντεο από εκπαιδευτική τηλεόραση
επεξεργαστή στο	μέτρησης	μαθητές καλούνται να διαχειριστούν ένα	http://www.edutv.gr

	υπολογιστικό
	σύστημα
•	να διακρίνει και να
	αξιολογεί τα
	χαρακτηριστικά των
	τμημάτων στο
	εσωτερικό του
	υπολογιστή
•	να προσδιορίζει την
	έννοια του δυαδικού
	ψηφίου (bit)
•	να προσδιορίζει την
	έννοια του Byte
•	να κατονομάζει τα
	είδη των δεδομένων
	που αποθηκεύονται
	σε ψηφιακά μέσα

να αναγνωρίζει την

ανάγκη ψηφιακής

δεδομένων

αναπαράστασης των

να προσδιορίζει και

να περιγράφει τις

μονάδες μέτρησης

πληροφορίας

πληροφορίας συγκεκριμένο ποσό για απαιτούμενο εξοπλισμό που θα πληροί συγκεκριμένες προδιαγραφές) • στην επίλυση σταυρολέξου σχετικών εννοιών. Προτεινόμενες δραστηριότητες στο Φωτόδεντρο

Η Κεντρική Μονάδα ενός προσωπικού υπολογιστή Διαδραστική εφαρμογή περιήγησης προσωπικού υπολογιστή και των βασικών του μονάδων. Οι μαθητές διερευνούν και εξοικειώνονται με τις μονάδες του υπολογιστή ενώ αντλούν συνοπτικές πληροφορίες για το ρόλο της καθεμίας. Ο/η εκπαιδευτικός υποστηρίζει και καθοδηγεί τους μαθητές δημιουργώντας καταστάσεις διερευνητικής και συνεργατικής μάθησης. Παράλληλα, μπορεί να χρησιμοποιήσει έναν ανενεργό υπολογιστή και να κάνει επίδειξη της κεντρικής μονάδας, του εσωτερικού της μέρους, καθώς και της διασύνδεσης των περιφερειακών συσκευών. Μουσείο Πληροφορικής Εφαρμογή εικονικής πραγματικότητας που προσομοιώνει ένα τρισδιάστατο εικονικό μουσείο με εκθέματα από την επιστήμη των υπολογιστών. Οι μαθητές καλούνται να προηγηθούν στο χώρο και να εξερευνήσουν τα εκθέματα/αντικείμενα που υπάρχουν σε πέντε δωμάτια: 1) υπολογιστικές μηχανές της αρχαιότητας, 2) το εσωτερικό του υπολογιστή, 3) μονάδες εισόδου, 4) μονάδες εξόδου και 5) αποθηκευτικά μέσα.

Λογισμικό δημιουργίας σταυρολέξων http://www.eclipsecrossword.com

Μαθησιακό Αντικείμενο στο Φωτόδεντρο Η Κεντρική Μονάδα ενός προσωπικού υπολογιστή http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/958 Μουσείο Πληροφορικής http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/977 Αναπαράσταση αριθικόν με διαδικά μισφίσ

Αναπαράσταση αριθμών με δυαδικά ψηφία http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/746 Δεδομένα και πληροφορίες

http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/945 Κωδικοποίηση χαρακτήρων στο δυαδικό σύστημα

http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/1171
Μετατροπή από το Δεκαδικό στο Δυαδικό http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/742
Κρυπτογράφηση

http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/2430

		Ο/η εκπαιδευτικός υποστηρίζει και καθοδηγεί τους μαθητές δημιουργώντας καταστάσεις διερευνητικής και συνεργατικής μάθησης. Πρόσθετες δραστηριότητες αναπαράστασης δεδομένων Αξιοποιώντας τα προτεινόμενα Μαθησιακά Αντικείμενα, ο/η εκπαιδευτικός υποστηρίζει και καθοδηγεί τους μαθητές δημιουργώντας καταστάσεις διερευνητικής και συνεργατικής μάθησης με στόχο την οικοδόμηση αναπαραστάσεων για την ψηφιακή αναπαράσταση της πληροφορίας στον υπολογιστή, καθώς και τη βαθύτερη κατανόηση του Δυαδικού Συστήματος και του δυαδικού ψηφίου ως μονάδα μέτρησης πληροφορίας: Αναπαράσταση αριθμών με δυαδικά ψηφία, Δεδομένα και πληροφορίες Κωδικοποίηση χαρακτήρων στο δυαδικό σύστημα Μετατροπή από το Δεκαδικό στο Δυαδικό Κρυπτογράφηση Ενδεικτικός διδακτικός χρόνος: 4 ώρες	
 Ο μαθητής/τρια πρέπει να είναι ικανός/ήνα αναγνωρίζει τις 	Δίκτυο Τοπικό δίκτυο	Ενδεικτικές δραστηριότητες, που υλοποιούν οι μαθητές στο εργαστήριο Η/Υ, αφορούν στη διερεύνηση και μελέτη της λειτουργίας τοπικών δικτύων με χρήση εκπαιδευτικού	Βιβλίο μαθητή Β΄ Τάξη Κεφ. 4 Σελ. 120-130 Πλατφόρμα Ψηφιακού Σχολείου Λογισμικό «Ταξίδι σε ένα δίκτυο»

συσκευές ενός τοπικού δικτύου υπολογιστών • να περιγράφει τη λειτουργία του δικτύου • να διακρίνει τα είδη των δικτύων με βάση	Μητροπολιτικό Δίκτυο Δίκτυο ευρείας περιοχής Διαδίκτυο	 λογισμικού προσομοίωσης ή εκπαιδευτικού βίντεο στη σύνδεση προσωπικού υπολογιστή ή εκτυπωτή δικτύου στο σχολικό εργαστήριο (επίδειξη από το διδάσκοντα ή με χρήση περιβάλλοντος προσομοίωσης) συζήτηση για τα δημόσια (δωρεάν) ή ιδιωτικά ασύρματα δίκτυα και τις πιθανές εμπειρίες μαθητών από τη σύνδεση φορητών συσκευών (π.χ. 	photodentro.edu.gr/edusoft/r/8531/238 Εκπαιδευτικά βίντεο (tutorials) Τοπικό δίκτυο εργαστηρίου υπολογιστών Αpplets με δραστηριότητες χρήσης δικτύου Οδηγός αρχιτεκτονικής σχολικού εργαστηρίου
τη γεωγραφική τους εμβέλεια • να περιγράφει τα πλεονεκτήματα της χρήσης δικτύων στην καθημερινή ζωή • να συνδέει προσωπικό υπολογιστή και άλλες ψηφιακές συσκευές σε τοπικό δίκτυο υπολογιστών	Συσκευές δικτύου	τα κινητά τους) σε αυτά, με αναφορά σε ζητήματα ασφάλειας. Προτεινόμενες δραστηριότητες στο Φωτόδεντρο Το σχολικό εργαστήριο Πληροφορικής Εφαρμογή οπτικοποίησης-παρουσίασης των βασικών στοιχείων που συναντάμε στο σχολικό εργαστήριο πληροφορικής και του τρόπου σύνδεσής τους στο τοπικό δίκτυο. Ο μαθητής μπορεί να επιλέξει τα στοιχεία της εικόνας και να δει μια σύντομη περιγραφή της λειτουργίας τους, καθώς και να παρατηρήσει τον τρόπο με τον οποίο συνδέονται τα διαφορετικά στοιχεία στο τοπικό δίκτυο του εργαστηρίου, κάνοντας παράλληλα τη σύγκριση με το εργαστήριο του σχολείου του. Ενδεικτικός διδακτικός χρόνος: 2 ώρες	Η/Υ (http://ts.sch.gr) Το σχολικό εργαστήριο Πληροφορικής http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/978

Προγραμματίζω υπολογιστικές συσκευές και ρομποτικά συστήματα (Ενδεικτικός διδακτικός χρόνος: 5 ώρες)

Σημαντικές Επισημάνσεις

Η συγγραφή κώδικα και ο προγραμματισμός υπολογιστών συνδέεται άμεσα με την Υπολογιστική Σκέψη και αποσκοπεί στην καλλιέργεια και ανάπτυξη ικανοτήτων Υπολογιστικής Σκέψης όπως είναι η επίλυση προβλήματος και ο σχεδιασμός συστημάτων. Ως εκ τούτου, η καλλιέργεια και η ανάπτυξη ικανοτήτων και στάσεων Υπολογιστικής Σκέψης μέσω της διδασκαλίας του προγραμματισμού προκύπτει ως φυσικό αποτέλεσμα. Αξίζει να σημειώσουμε επίσης ότι η σημερινή εποχή της ψηφιακής τεχνολογίας και των νέων προκλήσεων στην καθημερινότητα των μαθητών απαιτεί τον επαναπροσδιορισμό της μαθησιακής διαδικασίας. Το κλειδί της επιτυχίας δεν είναι οι διαδικασίες και τα εργαλεία αλλά οι άνθρωποι της σχολικής κοινότητας και οι μεταξύ τους αλληλεπιδράσεις.

Ο/η εκπαιδευτικός έχει τη δυνατότητα να επιλέξει οποιοδήποτε κατάλληλο logo-like προγραμματιστικό περιβάλλον ή προγραμματιστικό περιβάλλον οπτικού προγραμματισμού με πλακίδια, αρκεί να είναι δυνατόν να επιδιώξει με αυτό τις ικανότητες υπολογιστικής σκέψης που παρουσιάζονται στην στήλη «Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα». Στη στήλη «Εκπαιδευτικό Υλικό» προτείνονται μερικά, ενδεικτικά, κατάλληλα, προγραμματιστικά περιβάλλοντα.

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Βασικά θέματα	Δραστηριότητες	Εκπαιδευτικό υλικό
Ο μαθητής/τρια πρέπει να	Κατανόηση και	Ο/η εκπαιδευτικός αναφέρει	Βιβλίο μαθητή
είναι ικανός/ή	ανάλυση	παραδείγματα αλγορίθμων από την	Γ τάξη
	προβλήματος	καθημερινή ζωή, όπως είναι οι	Κεφ.1 Σ. 176-185
• να χρησιμοποιεί		συνταγές μαγειρικής, το μενού	Κεφ. 2 §2.4, §2.5
αφαίρεση για να	Η έννοια του	χειρισμού μιας ψηφιακής συσκευής	
αποσυνθέτει ένα	αλγορίθμου	(π.χ. κινητό, ψηφιακή κάμερα, GPS).	Δραστηριότητα Πληροφορικής χωρίς Υπολογιστές
πρόβλημα σε επιμέρους		Οι μαθητές περιγράφουν τη	«Εισαγωγική Δραστηριότητα στον Προγραμματισμό
προβλήματα	Η έννοια του	διαδικασία επίλυσης ενός	Υπολογιστικών Συσκευών»
• να περιγράφει και να	προγράμματος	προβλήματος (σύλληψη,	http://csunplugged.org/wp-
αναλύει μια σειρά από		διερεύνηση, σχεδιασμός, επίλυση,	content/uploads/2014/12/intelligent-piece-of-
οδηγίες (για	Η δομή	αποτέλεσμα) και εισάγονται στην	paper.elv6.pdf
παράδειγμα να	επανάληψης	έννοια του αλγορίθμου και στον	Πλατφόρμα Ψηφιακού Σχολείου

περιγράφει τη		προγραμματισμό. Καλούνται να	Προσομοιώσεις αλγορίθμων
συμπεριφορά ενός	Η έννοια της		Applets και προσομοιώσεις στον Παγκόσμιο Ιστό
χαρακτήρα σε ένα	διαδικασίας	οποίων η λύση είναι μια ακολουθία	
	οιαοικασιας		
βίντεο παιχνίδι που		βημάτων. Ενδεικτικά παραδείγματα	
καθοδηγείται από		αλγορίθμων	K-turtle
κανόνες και		 Επιστροφή από το σχολείο στο 	MSW Logo
αλγόριθμους)		σπίτι	MicroWorlds Pro
 να καθορίζει έναν 		 Εύρεση της εξόδου από έναν 	Starlogo TNG
αλγόριθμο ως μια		λαβύρινθο	Συστήματα Εκπαιδευτικής Ρομποτικής
ακολουθία οδηγιών που		 Σχεδίαση της ελληνικής σημαίας 	(Arduino με Scratch, Raspberry Pi με Scratch, κ.α.)
μπορούν να υποστούν		 Αλφαβητική ταξινόμηση καρτών 	App Inventor
επεξεργασία από έναν		με ονόματα μαθητών	Alice
υπολογιστή		 Μέτρηση 4 λίτρων νερού με 	Blockly
• να εφαρμόζει τεχνικές		χρήση δύο δοχείων των 3 και 5	
ελέγχου και διόρθωσης		λίτρων	Φωτόδεντρο- Πανελλήνιο Αποθετήριο Μαθησιακών
σφαλμάτων στα		• Το πρόβλημα των πύργων του	Αντικειμένων (Κατανόηση προβλήματος)
προγράμματα που		Ανόι	Προβλημα Οι πύργοι του Ανόι
δημιουργεί		 Το παιχνίδι της τρίλιζας. 	http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/1010
• να κωδικοποιεί έναν		το παιχνίοι της ερυτίζας.	Ταξινόμηση Φυσαλίδας
αλγόριθμο σε		Τα προβλήματα αυτά μπορούν να	http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/6230
προγραμματιστικό		προσεγγιστούν με παιχνίδι ρόλων	Το πρόβλημα του βαρκάρη
περιβάλλον		ή/και με χρήση προσομοιώσεων	http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/760
• να χρησιμοποιεί εντολές		(java applets, flash animations).	-
επανάληψης στα		Στόχος είναι οι μαθητές να	Φωτόδεντρο- Πανελλήνιο Αποθετήριο Μαθησιακών
προγράμματα που			Αντικειμένων
αναπτύσσει		προβληματιστούν για το πώς	Ενδεικτικός κατάλογος
avantio oct			2. Toolin tale tale to tale tale tale tale tale tale tale tale

 να προσδιορίζει, αναλύει και εφαρμόζει εναλλακτικούς τρόπους επίλυσης του ίδιου προβλήματος με δοκιμή διαφορετικών προγραμματιστικών δομών

μπορούν να χρησιμοποιήσουν τον υπολογιστή ως εργαλείο επίλυσης προβλημάτων. Διαπιστώνουν την αναγκαιότητα μιας επικοινωνίας με τον υπολογιστή. Στη συνέχεια εξοικειώνονται με το προγραμματιστικό περιβάλλον που θα χρησιμοποιήσουν. Περιγράφουν σε φυσική γλώσσα με βήματα αλγορίθμους σχεδίασης απλών σχημάτων. Τέλος, κωδικοποιούν τους αλνορίθμους στο περιβάλλον. προγραμματιστικό Ενδεικτικά παραδείγματα δραστηριοτήτων που αναθέτει ο/η εκπαιδευτικός είναι η σχεδίαση απλών σχημάτων (π.χ. τετράγωνο, ορθογώνιο, σκάλα) ή/και γραμμάτων (π.χ. I, Γ, Π, Τ, H, Ε, Ξ).Στη συνέχεια, οι μαθητές καλούνται να σχεδιάσουν κανονικά πολύγωνα (τετράγωνο, εξάγωνο, οκτάγωνο) συνδυάζοντας μεμονωμένες εντολές. Ο/η εκπαιδευτικός καθοδηγεί τους μαθητές να εντοπίσουν επαναλαμβανόμενες ομάδες

Βιντεομαθημάτων Ομαλή κίνηση αντικειμένου στο Scratch http://photodentro.edu.gr/v/item/ds/8521/672 γλώσσας Η εντολή "Επανάλαβε" στο Scratch http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/957 Δομή Επανάληψης για πάντα http://photodentro.edu.gr/aggregator/lo/photodentrolor-8521-630 Δημιουργία παιχνιδιού (Λαβύρινθος) στο Scratch 2 http://photodentro.edu.gr/aggregator/lo/photodentrolor-8521-3162 Φωτόδεντρο- Πανελλήνιο Αποθετήριο Μαθησιακών Αντικειμένων Ενδεικτικός κατάλογος Δραστηριοτήτων/παιχνιδιών Το μονοπάτι http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/3717 Οπτικός Προγραμματισμός http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/6211 Προγραμματίζω με τις εντολές ΧΡΩΜΑ και ΕΛΛΕΙΨΗ http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/2454 Σχεδίαση με απλές εντολές Logo http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/615

Σενάρια οδηγού εκπαιδευτικού νέου ΠΣ

εντολών στην κωδικοποίηση που έχουν αναπτύξει (π.χ. στον αλγόριθμο σχεδίασης του οκταγώνου).

Εναλλακτικά και ενδεικτικά: Οι μαθητές σε ομάδες των 3-4 ατόμων σχεδιάζουν και οργανώνουν την εργασία τους, διακρίνουν τα μέσα και τα εργαλεία του περιβάλλοντος της εκπαιδευτικής ρομποτικής, αναλαμβάνουν ρόλους. Συναρμολογούν το ρομπότ και εξοικειώνονται με το περιβάλλον προγραμματισμού και καθοδήγησης του ρομπότ (εντολές κίνησης, εντολές ελέγχου, εντολές ελέγχου αισθητήρων κ.λπ.). Σχεδιάζουν, υλοποιούν, ελέγχουν και βελτιώνουν απλούς αλγόριθμους καθοδήγησης του ρομπότ. Ενδεικτικά προτείνονται ενέργειες του ρομπότ, όπως

- να διαγράψει ένα τετράγωνο
- να ακολουθήσει μια μαύρη γραμμή

Δημιουργία χορευτικής σκηνής στο Scratch (Σ. 52-65) Το προγραμματιστικό περιβάλλον, εντολές, προγράμματα & διαδικασίες, μεταβλητές (Σ. 96,117) Εκτέλεση / Διερεύνηση απλού παιχνιδιού στο Scratch (Σ. 42-51)

Διδακτικά σενάρια φωτόδενδρο/Αίσωπος
Δημιουργία παιχνιδιού σε Scratch
http://aesop.iep.edu.gr/node/22206
Βασικές εντολές σχεδίασης στη γλώσσα
προγραμματισμού Logo – Εντολή επανάληψης
http://aesop.iep.edu.gr/node/19718

Φωτόδεντρο- Πανελλήνιο Αποθετήριο Μαθησιακών Αντικειμένων Ενδεικτικός κατάλογος Βιντεομαθημάτων

Arduino : Μάθηση στη πράξη-Δομή Επιλογής http://aesop.iep.edu.gr/node/8374

	Ενδεικτικός διδακτικός χρόνος: 5 ώρες	
--	--	--

Λύνω προβλήματα με Υπολογιστικά Φύλλα (Ενδεικτικός διδακτικός χρόνος: 8 ώρες)

Ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να επιλέξει το λογισμικό υπολογιστικών φύλλων που θα χρησιμοποιήσει. Προτείνεται η χρήση Ελεύθερου και Ανοικτού Λογισμικού. Με βάση τα μαθησιακά χαρακτηριστικά, τα ενδιαφέροντα και τις προϋπάρχουσες γνώσεις και εμπειρίες των μαθητών της τάξης του, ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να επιλέξει το βαθμό εμβάθυνσης στα θέματα της ενότητας και να επεκταθεί στην αξιοποίηση συνεργατικών υπολογιστικών φύλλων. Αν οι μαθητές δεν είναι αρκετά εξοικειωμένοι με τη διαχείριση αρχείων και φακέλων, στην έναρξη της ενότητας αυτής είναι απαραίτητο να καλυφθεί το κενό αυτό.

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Βασικά θέματα	Δραστηριότητες	Εκπαιδευτικό υλικό
Ο μαθητής/τρια πρέπει να είναι ικανός/ή • να δημιουργεί και να τροποποιεί απλά υπολογιστικά φύλλα • να προσανατολίζεται στο πλέγμα ενός φύλλου	Λογισμικό υπολογιστικών φύλλων Η έννοια του υπολογιστικού φύλλου	Ο/η εκπαιδευτικός μέσα από σχετικά παραδείγματα προκαλεί το ενδιαφέρον των μαθητών για τα υπολογιστικά φύλλα. Οι μαθητές εξοικειώνονται με το περιβάλλον του λογισμικού αξιοποιώντας την αναπαράσταση του πίνακα που είναι οικεία από τον επεξεργαστή κειμένου. Ο/η εκπαιδευτικός αναθέτει κατάλληλες δραστηριότητες που απαιτούν τη δημιουργία υπολογιστικών φύλλων διαφόρων	Βιβλίο μαθητή Β' Τάξη Κεφ. 8 Σελ. 151-158 Κεφ. 9 § 9.1 Σελ. 159-160 Λογισμικό υπολογιστικών φύλλων Σενάρια οδηγού εκπαιδευτικού νέου ΠΣ Διαχείριση ταμείου τάξης με χρήση
εργασίας και να διακρίνει το ενεργό κελί • να προσδιορίζει τη	Η έννοια του κελιού	τύπων και μορφών με σκοπό την επίλυση προβλημάτων που αφορούν στην καταγραφή, ταξινόμηση, επεξεργασία και αναπαράσταση	υπολογιστικών φύλλων (Σελ. 98-104) Σύνθεση υπολογιστικού συστήματος και υπολογισμός κόστους αγοράς του με

διεύθυνση ενός κελιού στο	Διεύθυνση, τύπος	δεδομένων. Η θεματολογία προτείνεται να	χρήση Υπολογιστικών Φύλλων (Σελ. 105-
φύλλο εργασίας	και περιεχόμενο	εντάσσεται στο πλαίσιο δραστηριοτήτων της	110)
• να επιλέγει συγκεκριμένα	κελιού	σχολικής και της κοινωνικής ζωής. Επίσης,	Μελέτη διαδικτυακών μηχανών
κελιά		προτείνεται η υλοποίηση σχετικών εργασιών σε	αναζήτησης με χρήση Υπολογιστικών
• να διακρίνει τύπους	Επεξεργασία	συνεργασία με τα άλλα μαθήματα του Π.Σ.	Φύλλων (Σελ. 111-117)
δεδομένων (αριθμητικά,	αριθμητικών	(μαθηματικά, φυσικές επιστήμες, κοινωνικές	
αλφαριθμητικά δεδομένα,	δεδομένων	επιστήμες κ.λπ.).	Αίσωπος
ημερομηνίες κ.α.) σε ένα			
υπολογιστικό φύλλο	Μορφοποίηση	Ενδεικτικές δραστηριότητες:	Ταξινόμηση, φίλτρα, γραφήματα στα
• να εισάγει δεδομένα και να	κελιών	• προϋπολογισμός σχολικής εκδρομής	υπολογιστικά φύλλα
τροποποιεί το περιεχόμενο		• διαχείριση του ταμείου της τάξης	http://aesop.iep.edu.gr/node/15229
σε κελιά του υπολογιστικού	Η έννοια του	• υπολογισμός του μέσου όρου βαθμολογίας	
φύλλου	βιβλίου εργασίας	μαθημάτων	Φωτόδεντρο
• να εισάγει απλές και		• σύνθεση ενός υπολογιστικού συστήματος και	Βιντρομαθήματα από το φωτόδεντρο:
σύνθετες σχέσεις	Διαχείριση κελιών	υπολογισμός τους κόστους αγοράς του.	
υπολογισμού σε ένα	στο πλέγμα	• καταγραφή και επεξεργασία των	Εισαγωγή στο Υπολογιστικό Φύλλο
υπολογιστικό φύλλο		μετεωρολογικών δεδομένων της περιοχής	http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/960
• να χρησιμοποιεί τεχνικές	Χρήση	• στατιστικά των παικτών της αγαπημένης ομάδας	
αντιγραφής δεδομένων και	συναρτήσεων	μπάσκετ	Υπολογιστικό Φύλλο Ιστού
μαθηματικών υπολογισμών		δημιουργία γραφικών παραστάσεων (π.χ. νόμοι	http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/474
σε ένα υπολογιστικό φύλλο	Δημιουργία	ταχύτητας και διαστήματος στην ευθύγραμμη	2
• να μορφοποιεί τα	γραφημάτων	ομαλή κίνηση).	
περιεχόμενα ενός κελιού		επεξεργασία δεδομένων δημογραφικής μελέτης	Εισαγωγή τύπων στο Υπολογιστικό Φύλλο
• να χρησιμοποιεί απλές	Εκτύπωση φύλλου	για την πόλη μας (π.χ. τις τελευταίες δεκαετίες)	http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/950
συναρτήσεις του	εργασίας	 μελέτη της κατανομής των μορφών παραγωγής 	
υπολογιστικού φύλλου (π.χ.		ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα και στην Ε.Ε.	Μορφοποίηση δεδομένων στο

SUM, AVERAGE, MAX,MIN)	Απόλυτες και	• μελέτη απλών συναρτήσεων στα μαθηματικά	Υπολογιστικό Φύλλο
για την επίλυση	σχετικές αναφορές	• μοντελοποίηση και μελέτη νόμων στη φυσική	http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/961
προβλημάτων		• σχεδιασμός και οργάνωση μουσικής συλλογής	
• να κατανοεί τη	Ταξινόμηση και	• σχεδιασμός και οργάνωση σχολικής	Επεξεργασία αριθμητικών δεδομένων στο
σπουδαιότητα των	επεξεργασία	βιβλιοθήκης.	Υπολογιστικό Φύλλο
συναρτήσεων του	δεδομένων		http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/677
υπολογιστικού φύλλου			
• να δημιουργεί γραφήματα	Φίλτρο	Στις δραστηριότητες μπορούν να αξιοποιηθούν τα	Εισαγωγή γραφήματος στο Υπολογιστικό
(ιστόγραμμα, πίτας κ.λπ.),		βιντεομαθήματα του φωτόδεντρου.	Φύλλο
χρησιμοποιώντας δεδομένα			http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/625
ενός υπολογιστικού φύλλου			
• να καθορίζει τις			Οι συναρτήσεις στο Υπολογιστικό Φύλλο
παραμέτρους εκτύπωσης			http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/555
συγκεκριμένα κριτήρια			
(προεπισκόπηση, μορφή,			Σχετικές και απόλυτες αναφορές κελιών
τμήμα εγγράφου)			στο Υπολογιστικό Φύλλο
• να συνεργάζεται και να			http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/955
προσφέρει τις γνώσεις και			
τις ικανότητές του στην			Εισαγωγή γραφήματος στο Υπολογιστικό
ομάδα για την υλοποίηση			Φύλλο
μιας δραστηριότητας-			http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/625
εργασίας			Ταξινόμηση δεδομένων στο Υπολογιστικό
• να χρησιμοποιεί σχετικές και			Φύλλο
απόλυτες αναφορές κελιών			http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/755
σε υπολογισμούς για την			Χρήση φίλτρων στο Υπολογιστικό Φύλλο
επίλυση προβλημάτων			http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/943

 να διακρίνει τη διαφορά μεταξύ σχετικών και απόλυτων αναφορών και τη χρησιμότητά τους στους υπολογισμούς να ταξινομεί τα δεδομένα μιας περιοχής κελιών με βάση συγκεκριμένα κριτήρια να εφαρμόζει φίλτρα σε πίνακα 			
Ο μαθητής/τρια πρέπει να είναι	Φάκελοι και	Οι μαθητές/τριες εργάζονται ατομικά ή ανά δύο	Βιβλίο μαθητή
ικανός/ή	αρχεία	στον υπολογιστή και εκτελούν μικρές ασκήσεις και	Β΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ
• να χειρίζεται αρχεία και		δραστηριότητες. Για παράδειγμα	Κεφ.5 Σ. 132-138
φακέλους (δημιουργία,	Οργάνωση αρχείων	• δημιουργούν στο σκληρό δίσκο του υπολογιστή	
αναζήτηση, αντιγραφή,	και φακέλων	ή/και στη μνήμη flash, φάκελο με το όνομα του	Λογισμικά συμπίεσης αρχείων
μετακίνηση, μετονομασία,		τμήματός τους καθώς και δύο τουλάχιστον	Φωτόδεντρο- Πανελλήνιο Αποθετήριο
άνοιγμα, κλείσιμο, διαγραφή,	Χειρισμός και	επιμέρους υποφακέλους	Μαθησιακών Αντικειμένων
ανάκτηση) σε ποικίλα	ιδιότητες αρχείων	δημιουργούν και αποθηκεύουν αρχεία σε	Τύποι Αρχείων
αποθηκευτικά μέσα	και φακέλων	καθορισμένο φάκελο με κατάλληλο όνομα	http://photodentro.edu.gr/v/item/ds/8521
• να εξάγει πληροφορίες		αναγνωρίζουν/ανοίγουν/κλείνουν	<u>/6210</u>
σχετικά με τα προσωπικά	Συμπίεση και	διαφορετικούς τύπους αρχείων	Αποθήκευση και Διαχείριση Αρχείων
του/της αρχεία (όνομα,	αποσυμπίεση	μετακινούν/αντιγράφουν αρχεία στο κατάλληλο	http://photodentro.edu.gr/v/item/ds/8521
τύπος, μέγεθος, ημερομηνίες	αρχείων και	αποθηκευτικό μέσο και φάκελο	<u>/9554</u>
δημιουργίας και τελευταίας	φακέλων	· . • μετονομάζουν αρχεία/φακέλους	Διαχείριση Αρχείων και Φακέλων
τροποποίησης)		διαγράφουν/ανακτούν αρχεία/φακέλους	http://photodentro.edu.gr/v/item/ds/8521

• να οργανώνει το χώρο	• αναζητούν πληροφορίες για το μέγεθος κ.λπ.	<u>/614</u>
αποθήκευσης που	ενός αρχείου	Πλατφόρμα Αίσωπος Ψηφιακά Διδακτικά
χρησιμοποιεί (χρήση	• συμπιέζουν και αποσυμπιέζουν αρχεία και	Σενάρια
φακέλων και υποφακέλων	φακέλους	Οργάνωση των δεδομένων στους Η/Υ -
στο σκληρό δίσκο, στη μνήμη	εκτελούν απλούς υπολογισμούς σχετικά με τα	Αρχεία και Φάκελοι
flash κ.λπ.)	μεγέθη των αρχείων και των αποθηκευτικών μέσων	http://aesop.iep.edu.gr/node/11856
• να αναγνωρίζει τη σημασία		
κατάλληλης ονοματολογίας		Συμπίεση
στα αρχεία και στους		κειμένου:http://csunplugged.org/wp-
φακέλους που χρησιμοποιεί		content/uploads/2014/12/unplugged-03-
		text_compression_greek.pdf
	Ενδεικτικός διδακτικός χρόνος: 8 ώρες	

Δημιουργώ και εκφράζομαι με πολυμέσα και παρουσιάσεις (Ενδεικτικός διδακτικός χρόνος: 4 ώρες)

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Βασικά θέματα	Δραστηριότητες	Εκπαιδευτικό υλικό
Ο μαθητής/τρια πρέπει να είναι ικανός/ή • να περιγράφει τα βασικά χαρακτηριστικά της κωδικοποίησης	Κωδικοποίηση Χαρακτηριστικά εικόνας	Ο/η εκπαιδευτικός αναθέτει μικρές πολυμεσικές εφαρμογές. Οι μαθητές/τριες δημιουργούν πολυμεσικό λεύκωμα για θέματα όπως η τάξη μου, το σχολείο μου, η πόλη μου κλπ. Τα προτεινόμενα θέματα εργασίας μπορούν εναλλακτικά να αντλούνται από τα μαθήματα του Π.Σ. (φυσικές	Βιβλίο μαθητή Β' Τάξη Κεφ. 3 Σελ. 113-119 Κεφ. 9 Σελ. 159-164 Αναπαράσταση ψηφιακής εικόνας: http://csunplugged.org/wp-

Πρότυπα συμπίεσης	επιστήμες, μαθηματικά, γλώσσα, κοινωνικές	content/uploads/2014/12/unplugged-02-
συμπίεσης		1
	επιστήμες κ.λπ.), το διαθεματικό πεδίο ή τη	image representation greek.pdf
εικόνας και ήχου	σχολική και κοινωνική ζωή. Ειδικότερα, αξιοποιούν	
	το σχετικό εξοπλισμό του σχολικού εργαστηρίου	Πλατφόρμα Ψηφιακού Σχολείου
Επεξεονασία	(βιντεοκάμερα, φωτογραφική μηχανή, σαρωτή)	
	και κατάλληλο λογισμικό για να συλλέξουν και να	Λογισμικό επεξεργασίας εικόνας, ήχου και βίντεο
	επεξεργαστούν πολυμεσικό υλικό.	Εκπαιδευτικό λογισμικό πολυμέσων
ποπομέσων	Προτεινόμενες δραστηριότητες στο Φωτόδεντρο	Λογισμικό παρουσιάσεων
Anusuovia	Δειγματοληψία Ήχου	Εργαλεία Web 2.0
	Διαδραστική εφαρμογή που προσομοιώνει τη	Εκπαιδευτικά tutorials
•		Ιστότοποι δημιουργίας κόμικ
ολεοιοο, ριντεο	αναλογικού ήχου σε ψηφιακό.	http://www.comicstripcreator.org
	Εργαλείο δημιομονίας ιμηφιονοαφικών και	
	1	http://www.toondoo.com
παρουσιάσεων	,	http://www.pixton.com
		http://goanimate.com
		Μαθησιακά Αντικείμενα στο Φωτόδεντρο
		   Δειγματοληψία Ήχου
	Κινούμενο σχέδιο	http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/556
	Εφαρμογή διαδραστικής προσομοίωσης της	
	δημιουργίας κινουμένων σχεδίων μέσω της	Εργαλείο δημιουργίας ψηφιογραφικών και
	σύνθεσης στιγμιοτύπων.	διανυσματικών εικόνων
	Συνθετική κίνηση	http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/973
		Κινούμενο σχέδιο
		http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/1167
	Επεξεργασία αρχείων πολυμέσων Δημιουργία κινουμένου σχεδίου/βίντεο Λογισμικό παρουσιάσεων	Επεξεργασία αρχείων πολυμέσων (βιντεοκάμερα, φωτογραφική μηχανή, σαρωτή) και κατάλληλο λογισμικό για να συλλέξουν και να επεξεργαστούν πολυμεσικό υλικό. Προτεινόμενες δραστηριότητες στο Φωτόδεντρο Δειγματοληψία Ήχου Διαδραστική εφαρμογή που προσομοιώνει τη διαδικασία της δειγματοληψίας και τη μετατροπή αναλογικού ήχου σε ψηφιακό. Εργαλείο δημιουργίας ψηφιογραφικών και διανυσματικών εικόνων Περιβάλλον δημιουργίας ψηφιογραφικών και διανυσματικών εικόνων με στόχο την ανάδειξη των διαφορών μεταξύ των δύο μορφών εικόνας. Κινούμενο σχέδιο Εφαρμογή διαδραστικής προσομοίωσης της δημιουργίας κινουμένων σχεδίων μέσω της σύνθεσης στιγμιοτύπων.

 να μετατρέπει αρχεία ήχου σε διαφορετικές μορφές (mp3, wav κ.λπ.) να δημιουργεί ψηφιακό βίντεο μικρής διάρκειας να υλοποιεί στοιχειώδεις επεξεργασίες σε αρχεία πολυμέσων (πχ. περικοπή, κολάζ, μοντάζ κ.λπ.) 	πλήρη κίνηση, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο αυτός κινείται. Στη συνέχεια, χρησιμοποιώντας την λωρίδα των καρέ, παγώνουν την κίνηση του χαρακτήρα και εντοπίζουν την εικόνα που αντιστοιχεί στο συγκεκριμένο καρέ. Ενδεικτικός διδακτικός χρόνος: 4 ώρες	Συνθετική κίνηση http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/2418
---	---	--

Διερευνώ και συνεργάζομαι μέσω του Διαδικτύου (Ενδεικτικός διδακτικός χρόνος: 2 ώρες)

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Βασικά Θέματα	Δραστηριότητες	Εκπαιδευτικό Υλικό
Ο μαθητής/τρια πρέπει να είναι	Αξιολόγηση	Οι μαθητές/τριες με την καθοδήγηση του/της εκπαιδευτικού	Βιβλίο μαθητή
ικανός/ή	πληροφοριών από	συζητούν για τα κριτήρια με τα οποία θα ελέγχουν την	Β Τάξη Κεφ. 7 Σελ. 146-150
• να αξιολογεί την ασφάλεια και	τον Παγκόσμιο Ιστό	εγκυρότητα και αξιοπιστία πληροφοριών από πηγές στον	Πλατφόρμα Προμακού
την ποιότητα των ιστοτόπων		Παγκόσμιο Ιστό. Στη συνέχεια, δίνεται στους/στις	Πλατφόρμα Ψηφιακού
3.71 132 32 3.71 3.81 6.81 6.81 6.81		μαθητές/τριες θέμα διερεύνησης από το διαθεματικό πεδίο	Σχολείου

που χρησιμοποιεί	Πνευματική	(π.χ. μεταλλαγμένα τρόφιμα, κατανάλωση εμφιαλωμένου	
 να διαπιστώνει και να αναγνωρίζει την προέλευση μιας πληροφορίας από πηγές στον Παγκόσμιο Ιστό (συντάκτης, φορέας, ημερομηνία τελευταίας 	ιδιοκτησία λογισμικού και περιεχομένου	νερού, κάπνισμα, ακτινοβολία ψηφιακών συσκευών, τόποι προορισμού για τη σχολική εκδρομή) μαζί με προτεινόμενες πηγές και αναλαμβάνουν να αξιολογήσουν κάθε πηγή σύμφωνα με συγκεκριμένα κριτήρια και κατάλληλο φύλλο εργασίας. Οι προτεινόμενες πηγές μπορούν να προέρχονται από επιστημονικές ενώσεις, κρατικούς φορείς και υπηρεσίες,	Υπηρεσίες Πανελληνίου Σχολικού Δικτύου Εκπαιδευτικά ιστολόγια
τροποποίησης κ.λπ.) • να αξιολογεί τις πληροφορίες που εντοπίζει σε ηλεκτρονικές πηγές χρησιμοποιώντας		μη κυβερνητικές οργανώσεις, ιδιώτες κ.λπ. Εναλλακτικά η δραστηριότητα μπορεί να είναι	Οργανισμός για τη λογοκλοπή http://plagiarism.org
συγκεκριμένα κριτήρια (εγκυρότητα, πληρότητα, ακρίβεια κ.λπ.)		καθοδηγούμενη, π.χ. μία ιστοεξερεύνηση. Ερωτήματα που θα μπορούσαν να τεθούν για διερεύνηση και απάντηση από τους μαθητές είναι:	Αξιολόγηση Διαδικτυακών
 να χρησιμοποιεί τεχνικές και κριτήρια αξιολόγησης των πληροφοριών που αναζητά σε ηλεκτρονικές πηγές (συνάφεια, 		 Ποιος είναι δημιουργός της σελίδας; Η επιθυμητή πληροφορία μπορεί να εντοπιστεί εύκολα; Πότε δημιουργήθηκε και πότε ενημερώθηκε ο ιστότοπος; 	πηγών http://www.brookes.ac.uk/lib rary/webeval.html
αξία και χρησιμότητα των πληροφοριών για το συγκεκριμένο σκοπό)		 Υπάρχουν εναλλακτικές πηγές για τις διαθέσιμες πληροφορίες; Ποια είναι η προστιθέμενη αξία του συγκεκριμένου 	Commoncraft Website Evaluation https://www.commoncraft.co
 να σέβεται και να αναφέρει τα πνευματικά δικαιώματα σε πληροφορίες και λογισμικό που αντλεί από πηγές στον Παγκόσμιο Ιστό 		ιστότοπου; Κατά την ολοκλήρωση της εργασίας, ο/η εκπαιδευτικός μαζί με τους μαθητές συζητούν και καταγράφουν συγκεκριμένα κριτήρια αξιολόγησης ιστότοπων και πηγών στο Διαδίκτυο.	m/video/website-evaluation Οργανισμός Πνευματικής Ιδιοκτησίας

 να αναπτύξει ικανότητες στοχοθεσίας και αυτορρύθμισης κατά την πλοήγηση σε πηγές στον Παγκόσμιο Ιστό να αναγνωρίζει τις άδειες χρήσης περιεχομένου και λογισμικού που αντλεί από πηγές στον Παγκόσμιο Ιστό να επιχειρηματολογεί για τις συνέπειες της πειρατείας λογισμικού και προϊόντων πνευματικής δημιουργίας 	Παιγνίδι ρόλων ή δημιουργία κόμικ (με χρήση κατάλληλων εργαλείων Web 2.0) για την ευαισθητοποίηση των μαθητών σε θέματα πειρατείας λογισμικού - πνευματικών αγαθών και την ανάδειξη της σημασίας και της αναγκαιότητας αναγνώρισης της πνευματικής ιδιοκτησίας. Ενδεικτικός διδακτικός χρόνος: 2 ώρες	http://www.opi.gr Friends of Active Copyright Education http://www.copyrightkids.org
---	--	---

Γ' Τάξη Γυμνασίου

Ενδεικτική κατανομή διδακτικών ωρών βάσει 2 αξόνων προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων

Άξονες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων	Προτεινόμενες ώρες διδασκαλίας
Διερευνώ, σχεδιάζω και λύνω προβλήματα ● Προγραμματίζω υπολογιστικές συσκευές και ρομποτικά συστήματα	14
 Δημιουργώ, παρουσιάζω, επικοινωνώ και συνεργάζομαι Φημιουργώ έγγραφα και συνεργάζομαι σε διαδικτυακά περιβάλλοντα Φημιουργώ Παρουσιάσεις 	11

Για την **Γ' τάξη** προτείνεται να διδαχθεί πρώτα ο άξονας «Διερευνώ, Σχεδιάζω και Λύνω προβλήματα» και στη συνέχεια ο άξονας «Δημιουργώ, Παρουσιάζω, Επικοινωνώ, Συνεργάζομαι».

Ο/η εκπαιδευτικός θα πρέπει να κάνει τον χρονοπρογραμματισμό και το σχεδιασμό της διάρθρωσης της ύλης με βάση τα μαθησιακά χαρακτηριστικά, τα ενδιαφέροντα και τις προϋπάρχουσες γνώσεις και εμπειρίες των μαθητών της τάξης του αλλά και το συνδυασμό και την εναλλαγή θεωρίας και πράξης. Επίσης, θα πρέπει να χρησιμοποιεί τη σπειροειδή προσέγγιση και να επανέρχεται, με κάθε ευκαιρία και ειδικά στα πλαίσια της υλοποίησης σχεδίων έρευνας, σε βασικές ενότητες.

Προγραμματίζω υπολογιστικές συσκευές και ρομποτικά συστήματα (Ενδεικτικός διδακτικός χρόνος: 14 ώρες)

Σημαντικές Επισημάνσεις

Η συγγραφή κώδικα και ο προγραμματισμός υπολογιστών συνδέεται άμεσα με την Υπολογιστική Σκέψη και αποσκοπεί στην καλλιέργεια και ανάπτυξη ικανοτήτων Υπολογιστικής Σκέψης όπως είναι η επίλυση προβλήματος και ο σχεδιασμός συστημάτων. Ως εκ τούτου, η καλλιέργεια και η ανάπτυξη ικανοτήτων και στάσεων Υπολογιστικής Σκέψης μέσω της διδασκαλίας του προγραμματισμού προκύπτει ως φυσικό αποτέλεσμα. Αξίζει να σημειώσουμε επίσης ότι η σημερινή εποχή της ψηφιακής τεχνολογίας και των νέων προκλήσεων στην καθημερινότητα των μαθητών απαιτεί τον επαναπροσδιορισμό της μαθησιακής διαδικασίας. Το κλειδί της επιτυχίας δεν είναι οι διαδικασίες και τα εργαλεία αλλά οι άνθρωποι της σχολικής κοινότητας και οι μεταξύ τους αλληλεπιδράσεις.

Ο/η εκπαιδευτικός έχει τη δυνατότητα να επιλέξει οποιοδήποτε κατάλληλο logo-like προγραμματιστικό περιβάλλον ή προγραμματιστικό περιβάλλον οπτικού προγραμματισμού με πλακίδια, αρκεί να είναι δυνατόν να επιδιώξει με αυτό τις ικανότητες υπολογιστικής σκέψης που παρουσιάζονται στην στήλη «Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα». Στη στήλη «Εκπαιδευτικό Υλικό» προτείνονται μερικά, ενδεικτικά, κατάλληλα, προγραμματιστικά περιβάλλοντα.

Προσδοκώμενα Μαθησιακά	Βασικά θέματα	Δραστηριότητες	Εκπαιδευτικό υλικό
Αποτελέσματα			
Ο μαθητής/τρια πρέπει να είναι	Κατανόηση και ανάλυση	Ο/η εκπαιδευτικός αναφέρει παραδείγματα	Βιβλίο μαθητή
ικανός/ή	προβλήματος	αλγορίθμων από την καθημερινή ζωή, όπως	Γ' τάξη
		είναι οι συνταγές μαγειρικής, το μενού	Κεφ.1 Σελ. 176-185
• να χρησιμοποιεί αφαίρεση	Η έννοια του	χειρισμού μιας ψηφιακής συσκευής (π.χ. κινητό,	Κεφ. 2 Σελ. 186-202
για να αποσυνθέτει ένα	αλγορίθμου	ψηφιακή κάμερα, GPS). Οι μαθητές	
πρόβλημα σε επιμέρους		περιγράφουν τη διαδικασία επίλυσης ενός	
προβλήματα	Η έννοια του	προβλήματος (σύλληψη, διερεύνηση,	Δραστηριότητα Πληροφορικής χωρίς
• να περιγράφει και να αναλύει	προγράμματος	σχεδιασμός, επίλυση, αποτέλεσμα) και	Υπολογιστές
μια σειρά από οδηγίες (για		εισάγονται στην έννοια του αλγορίθμου και στον	http://csunplugged.org/wp-
παράδειγμα να περιγράφει	Η δομή επανάληψης	προγραμματισμό. Καλούνται να μελετήσουν	content/uploads/2014/12/intelligent-

προβλήματα των οποίων η λύση είναι μια piece-of-paper.el .v6.pdf τη συμπεριφορά ενός χαρακτήρα σε ένα βίντεο Η έννοια της ακολουθία βημάτων. Ενδεικτικά παραδείγματα Πλατφόρμα Ψηφιακού Σχολείου παιχνίδι που καθοδηγείται διαδικασίας αλγορίθμων από κανόνες και Προσομοιώσεις αλγορίθμων (υποπρόγραμμα) αλγόριθμους) Επιστροφή από το σχολείο στο σπίτι να καθορίζει έναν αλγόριθμο Η έννοια της μεταβλητής Applets και προσομοιώσεις στον Εύρεση της εξόδου από έναν λαβύρινθο ως μια ακολουθία οδηγιών ως παραμέτρου σε Παγκόσμιο Ιστό Σχεδίαση της ελληνικής σημαίας που μπορούν να υποστούν διαδικασία Αλφαβητική ταξινόμηση καρτών με ονόματα επεξεργασία από έναν Scratch μαθητών υπολογιστή Μέτρηση 4 λίτρων νερού με χρήση δύο να κωδικοποιεί έναν Snap! (πρώην BYOB) δοχείων των 3 και 5 λίτρων αλνόριθμο σε Το πρόβλημα των πύργων του Ανόι προγραμματιστικό K-turtle Το παιχνίδι της τρίλιζας. περιβάλλον να δημιουργεί διαδικασίες MSW Logo προβλήματα Τα αυτά μπορούν να εφαρμόζει τεχνικές προσεγγιστούν με παιχνίδι ρόλων ή/και με ελέγχου και διόρθωσης MicroWorlds Pro χρήση προσομοιώσεων (java applets, flash σφαλμάτων στα animations). Στόχος είναι οι μαθητές να προγράμματα που Starlogo TNG προβληματιστούν για το πώς μπορούν να δημιουργεί Συστήματα Εκπαιδευτικής Ρομποτικής χρησιμοποιήσουν τον υπολογιστή ως εργαλείο (Arduino με Scratch, Raspberry Pi με επίλυσης προβλημάτων. Διαπιστώνουν την Scratch, κ.α.) αναγκαιότητα μιας γλώσσας επικοινωνίας με τον υπολογιστή. App Inventor συνέχεια εξοικειώνονται Στη με το προγραμματιστικό περιβάλλον θα που Alice Περιγράφουν σε φυσική χρησιμοποιήσουν.

γλώσσα με βήματα αλγορίθμους σχεδίασης απλών σχημάτων. Τέλος, κωδικοποιούν τους Blockly αλγορίθμους στο προγραμματιστικό περιβάλλον. Ενδεικτικά παραδείγματα δραστηριοτήτων που αναθέτει ο/η εκπαιδευτικός είναι η σχεδίαση Φωτόδεντρο- Πανελλήνιο Αποθετήριο απλών σχημάτων (π.χ. τετράγωνο, ορθογώνιο, Μαθησιακών Αντικειμένων σκάλα) ή/και γραμμάτων (π.χ. Ι, Γ, Π, Τ, Η, Ε, Ξ). (Κατανόηση προβλήματος) Ακολούθως, οι μαθητές τροποποιούν τα Προβλημα Οι πύρνοι του Ανόι προγράμματά τους σχεδιάζοντας τα παραπάνω http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/ σχήματα με διαφορετικά χαρακτηριστικά (πάχος, 1010 χρώμα γραμμής και χρώμα γεμίσματος), ώστε να Ταξινόμηση Φυσαλίδας προκύψει η αναγκαιότητα της χρήσης http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/ παραμέτρων στις διαδικασίες. 6230 Πρόβλημα του βαρκάρη Στη συνέχεια, οι μαθητές καλούνται να σχεδιάσουν κανονικά πολύγωνα (τετράγωνο, http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/ εξάγωνο, οκτάγωνο) συνδυάζοντας μεμονωμένες εντολές. Ο/η εκπαιδευτικός καθοδηγεί τους μαθητές να εντοπίσουν επαναλαμβανόμενες ομάδες εντολών στην κωδικοποίηση που έχουν αναπτύξει (π.χ. στον αλγόριθμο σχεδίασης του Φωτόδεντρο- Πανελλήνιο Αποθετήριο οκτανώνου). Μαθησιακών Αντικειμένων Εναλλακτικά προβλήματα, με στόχο την Ενδεικτικός κατάλογος ανάδειξη της χρησιμότητας των Βιντεομαθημάτων υποπρογραμμάτων και των παραμέτρων, Ομαλή κίνηση αντικειμένου στο μπορούν να αφορούν στη σχεδίαση/υλοποίηση Scratch http://photodentro.edu.gr/v/item/ds/ μιας αριθμομηχανής, ενός ελέγχου επίδοσης

		κ.λπ.	<u>8521/672</u>
			Αριθμομηχανή στο Scratch
Ο μαθητής/τρια πρέπει να είναι	Η δομή επανάληψης	Οι μαθητές τροποποιούν την κωδικοποίηση των	http://photodentro.edu.gr/v/item/ds/
ικανός/ή		διαδικασιών σχεδίασης σχημάτων	<u>8521/632</u>
 να αντιλαμβάνεται την 	Εντολές εισόδου και	χρησιμοποιώντας επαναληπτική δομή.	Δημιουργία παιχνιδιού (Λαβύρινθος)
αναγκαιότητα και τη	εξόδου	Καθοδηγούνται ώστε να φτάσουν στη γενίκευση	στο Scratch
χρησιμότητα των δομών		δημιουργώντας διαδικασία που σχεδιάζει	http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/
επανάληψης και να τις	Κλήση διαδικασιών από	κανονικά πολύγωνα με χρήση παραμέτρου (το	<u>3162</u>
χρησιμοποιεί στα	διαδικασίες	πλήθος των γωνιών). Ο καθορισμός των τιμών	Δημιουργία παιχνιδιού (Λαβύρινθος)
προγράμματα που		των παραμέτρων μπορεί να γίνεται από το	στο Scratch 2
αναπτύσσει	Σύνθετες διαδικασίες	χρήστη της εφαρμογής με εντολή εισόδου.	http://photodentro.edu.gr/aggregator
• να προσδιορίζει, αναλύει και		Οι μαθητές πειραματίζονται εκτελώντας το	/lo/photodentro-lor-8521-3162
εφαρμόζει εναλλακτικούς	Τύποι δεδομένων	πρόγραμμα πολλές φορές και μεταβάλλοντας	Δομή Επανάληψης για πάντα
τρόπους επίλυσης του ίδιου		κάθε φορά το πλήθος των γωνιών. Η	http://photodentro.edu.gr/aggregator
προβλήματος με δοκιμή	Απόδοση τιμής σε	δραστηριότητα ολοκληρώνεται με τη σχεδίαση	/lo/photodentro-lor-8521-630
διαφορετικών	μεταβλητή	του κύκλου και τη συσχέτιση γνώσεων που έχουν	Η εντολή "Επανάλαβε" στο Scratch
προγραμματιστικών δομών		από τα μαθηματικά.	http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/
• να χρησιμοποιεί εντολές	Στρατηγικές ανάπτυξης	Στην ενότητα αυτή οι μαθητές αναπτύσσουν	<u>957</u>
εισόδου/εξόδου στα	και διόρθωσης	σύνθετα έργα με ιεραρχική χρήση διαδικασιών.	Παιχνίδι ερωτήσεων στο Scratch
προγράμματα που	προγραμμάτων	Οι μαθητές καλούνται να υλοποιήσουν	http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/
αναπτύσσει		διαδικασία σχεδιασμού σπιτιού που θα	<u>673</u>
 να εφαρμόζει τεχνικές 		χρησιμοποιεί τη διαδικασία πολύγωνο για να	Φωτόδεντρο- Πανελλήνιο Αποθετήριο
ελέγχου και διόρθωσης		σχεδιάσει το τετράγωνο (κύριο κτίριο) και το	Μαθησιακών Αντικειμένων
σφαλμάτων στα		τρίγωνο (σκεπή). Αναδεικνύεται με τον τρόπο	Ενδεικτικός κατάλογος
προγράμματα που		αυτό η σημασία της κλήσης διαδικασίας από	Βιντεομαθημάτων
δημιουργεί		διαδικασία και αναλύονται οι έννοιες του	Δημιουργία εντολής (διαδικασίας) στο

• να αναλύει τον βαθμό στον		ιεραρχικού σχεδιασμού και του τμηματικού	ВУОВ
οποίο ένα υπολογιστικό		προγραμματισμού. Εναλλακτικό παράδειγμα	http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/
μοντέλο αναπαριστά με		μπορεί να είναι η σχεδίαση τραίνου ή το πλάνο	754
ακρίβεια τον πραγματικό		της τάξης.	754
κόσμο		المام تعربان	Φωτόδεντρο- Πανελλήνιο Αποθετήριο
κοσμο		Πρόσθετες δραστηριότητες που μπορούν να	Μαθησιακών Αντικειμένων
			,
		υλοποιηθούν από τους μαθητές είναι ο	Ενδεικτικός κατάλογος
		σχεδιασμός σύνθετων σχημάτων, όπως κάστρο,	Δραστηριοτήτων/παιχνιδιών
		δένδρο, λουλούδι, αυτοκίνητο, ρολόι με δείκτες,	Το μονοπάτι
		ηλιακό σύστημα κ.λπ. Οι μαθητές	http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/
		καθοδηγούνται να αναλύσουν τα σχήματα σε	<u>3717</u>
		απλούστερα, να προτείνουν κωδικοποιήσεις, να	Οπτικός Προγραμματισμός
		εντοπίσουν και να διορθώσουν λάθη στο	http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/
		πρόγραμμά τους χρησιμοποιώντας το	<u>6211</u>
		προγραμματιστικό περιβάλλον.	Προγραμματίζω με τις εντολές ΧΡΩΜΑ
			και ΕΛΛΕΙΨΗ
Ο μαθητής/τρια πρέπει να είναι	Η δομή επιλογής	Ο/η εκπαιδευτικός αναδεικνύει την ανάγκη	http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/
ικανός/ή	Τελεστές	υλοποίησης αλγορίθμων που θα επιτελούν	<u>2454</u>
 να αντιλαμβάνεται την 		αριθμητικές και λογικές πράξεις. Ενδεικτικά	Σχεδίαση με απλές εντολές Logo
αναγκαιότητα της δομής	Σύνταξη εκφράσεων	υπολογιστικά προβλήματα που επιλύουν οι	http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/
επιλογής		μαθητές σε προγραμματιστικό περιβάλλον είναι:	615
• να χρησιμοποιεί εντολές	Τύποι δεδομένων		Μαθαίνοντας για τις λογικές συνθήκες
επανάληψης και επιλογής	'	Διενέργεια απλών υπολογισμών (π.χ. μέσος	http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/
στα προγράμματα που	Εντολές εισόδου εξόδου	όρος βαθμολογίας, περίμετρος και εμβαδό	2415
αναπτύσσει		τετραγώνου)	
να αναπαριστά δεδομένα με		Υλοποίηση αριθμομηχανής με μνήμη	
- να αναπαριστά σεσσμένα με		Τλολοιήση αρισμομηχανής με μνήμη	

- μια ποικιλία τρόπων συμπεριλαμβανομένων κειμένων, ήχων, εικόνων και αριθμών.
- να αξιολογεί εάν τα προβλήματα μπορούν να λυθούν με τη χρήση μοντελοποίησης και προσομοίωσης
- να εκτελεί αλγόριθμους
   αναζήτησης και ταξινόμησης
- να εφαρμόζει τεχνικές ελέγχου και διόρθωσης σφαλμάτων στα προγράμματα που δημιουργεί
- να χρησιμοποιεί οπτικές αναπαραστάσεις του προβλήματος, των δομών και των δεδομένων (γραφήματα, διαγράμματα, διαγράμματα δικτύου, διαγράμματα ροής)
- να αναλύει τον βαθμό στον οποίο ένα υπολογιστικό μοντέλο αναπαριστά με ακρίβεια τον πραγματικό

- Υπολογισμός της τιμής μιας συνάρτησης
- Αντιμετάθεση περιεχομένων δύο μεταβλητών.

Οι μαθητές σχεδιάζουν τον αλγόριθμο στο χαρτί και περιγράφουν τα δεδομένα, την επεξεργασία που πρέπει να υλοποιηθεί και την πληροφορία που προκύπτει από τη συγκεκριμένη επεξεργασία. Τέλος, υλοποιούν πρόγραμμα σε προγραμματιστικό περιβάλλον.
Οι μαθητές σχεδιάζουν και υλοποιούν προγράμματα που απαιτούν χρήση δομής επιλογής. Ενδεικτικά παραδείγματα προβλημάτων είναι τα εξής:

- Σχεδιασμός και υλοποίηση ενός γύρου παιχνιδιού (π.χ. Πέτρα - Ψαλίδι - Χαρτί, Κορώνα - Γράμματα, Βρες τον αριθμό, Κρεμάλα)
- Εύρεση του μεγίστου/ελαχίστου τριών αριθμών
- Ενημέρωση υπολοίπου χρόνου ομιλίας καρτοκινητού με αποστολή μηνύματος
- Προσομοίωση λειτουργίας ΑΤΜ κατά την ανάληψη χρημάτων.
- Προσομοίωση λειτουργιών κινητού

ΠΣ
Εκτέλεση / Διερεύνηση απλού
παιχνιδιού στο Scratch (Σελ. 63-72)
Δημιουργία χορευτικής σκηνής στο
Scratch (Σελ. 73-79)
Το προγραμματιστικό περιβάλλον,
εντολές, προγράμματα & διαδικασίες,
μεταβλητές (Σελ. 118-125)
Ολοκλήρωση ημιτελούς προγ/τος –
Ταξινόμηση (3) αριθμών

Σενάρια οδηγού εκπαιδευτικού νέου

Διδακτικά σενάρια φωτόδενδρο/Αίσωπος Βασικές εντολές σχεδίασης στη γλώσσα προγραμματισμού Logo – Εντολή επανάληψης http://aesop.iep.edu.gr/node/19718

-Διερεύνηση εφαρμογής – Παιχνίδι Χ-

Ο-Χ (Τρίλιζα)

Εισαγωγή στη δομή επιλογής στο προγραμματιστικό περιβάλλον scratch.

http://photodentro.edu.gr/aggregator/lo/photodentro-aggregatedcontent-

κόσμο	τηλεφώνου (ενεργοποίηση,	8526-8420
• να παρέχει παραδείγματα	απενεργοποίηση, αποστολή μηνύματος κ.α.)	Δημιουργία παιχνιδιού σε Scratch
διεπιστημονικών εφαρμογών	• Προσομοίωση λειτουργίας αυτόματου	http://aesop.iep.edu.gr/node/22206
της υπολογιστικής σκέψη	πωλητή εισιτηρίων (π.χ. μέσων μαζικής	Η δομή της σύνθετης επιλογής στο
	μεταφοράς, Μετρό) με δυνατότητες	προγραμματιστικό περιβάλλον Scratch
	πολλαπλής επιλογής	http://aesop.iep.edu.gr/node/16995
		Ανασκόπηση κυριότερων
	Εναλλακτικά και ενδεικτικά:	προγραμματιστικών δομών μέσα από
	Οι μαθητές σε ομάδες των 3-4 ατόμων	την δημιουργία παιχνιδιού
	σχεδιάζουν και οργανώνουν την εργασία τους,	προβλέψεων με χρήση Scratch στο
	διακρίνουν τα μέσα και τα εργαλεία του	Γυμνάσιο
	περιβάλλοντος της εκπαιδευτικής ρομποτικής,	http://aesop.iep.edu.gr/node/11355
	αναλαμβάνουν ρόλους.	
	Συναρμολογούν το ρομπότ και εξοικειώνονται με	
	το περιβάλλον προγραμματισμού και	Arduino : Μάθηση στη πράξη-Δομή
	καθοδήγησης του ρομπότ (εντολές κίνησης,	Επιλογής
	εντολές ελέγχου, εντολές ελέγχου αισθητήρων	http://aesop.iep.edu.gr/node/8374
	κ.λπ.). Σχεδιάζουν, υλοποιούν, ελέγχουν και	
	βελτιώνουν απλούς και σύνθετους αλγόριθμους	Αντιμετάθεση Περιεχομένου
	καθοδήγησης του ρομπότ. Ενδεικτικά	Μεταβλητών
	προτείνονται ενέργειες του ρομπότ, όπως	http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/
	• να διαγράψει ένα τετράγωνο	<u>2419</u>
	• να ακολουθήσει μια μαύρη γραμμή	Διαγράμματα Ροής
	• να βγει από έναν λαβύρινθο	http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/
	• να παίξει μουσική	<u>709</u>
	• να βρει και να συλλέξει αντικείμενα.	

Δημιουργώ, παρουσιάζω, επικοινωνώ και συνεργάζομαι (Ενδεικτικός διδακτικός χρόνος: 11 ώρες)

Σημαντικές Επισημάνσεις

Τα συνεργατικά περιβάλλοντα δημιουργίας και επεξεργασίας εγγράφων, παρουσιάσεων, υπολογιστικών φύλλων και ηλεκτρονικών ερωτηματολογίων μπορούν να αξιοποιηθούν στο πλαίσιο σχεδίων έρευνας (projects) μεγάλης διάρκειας. Προτείνεται ο/η εκπαιδευτικός να σχεδιάσει μία έρευνα και να συμπεριλάβει όλα τα συνεργατικά διαδικτυακά εργαλεία αντί να δίνει μικρές δραστηριότητες για το κάθε εργαλείο. Για παράδειγμα, σε συνεργασία με τους μαθητές της τάξης μπορεί να αποφασίσουν να μελετήσουν τις διατροφικές συνήθειες των μαθητών στη διάρκεια των διαλειμμάτων. Σε αυτή την περίπτωση μπορούν να δημιουργήσουν ένα ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο (με google forms), να ζητήσουν από τους μαθητές ενός άλλου τμήματος να το απαντήσουν και στη συνέχεια αφού πάρουν τις απαντήσεις, να αντλήσουν τα γραφήματα μέσω της σύνοψης απαντήσεων και να προχωρήσουν σε επιπλέον επεξεργασία δεδομένων με τη χρήση υπολογιστικού φύλλου, όπου το κρίνουν απαραίτητο. Να χρησιμοποιήσουν το συνεργατικό κειμενογράφο (google docs) για να γράψουν τα συμπεράσματα. Μετά να χρησιμοποιήσουν το λογισμικό παρουσιάσεων για να παρουσιάσουν την έρευνα, τα αποτελέσματα και τα συμπεράσματα. Εναλλακτικά ή ταυτόχρονα να ενημερώσουν το Ιστολόγιο της τάξης με την εργασία τους. Επίσης, οι εκπαιδευτικοί μπορούν να αξιοποιήσουν τα σχέδια έρευνας που υπάρχουν στον οδηγό εκπαιδευτικού του νέου προγράμματος σπουδών. Τα συνεργατικά εργαλεία επεξεργασίας κειμένου και δημιουργίας παρουσιάσεων μπορούν να αξιοποιηθούν και στο πλαίσιο ενός σχεδίου έρευνας προγραμματισμού για την προετοιμασία του κειμένου και της παρουσιάσσης.

Δημιουργώ έγγραφα

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Βασικά θέματα	Δραστηριότητες	Εκπαιδευτικό υλικό
Ο μαθητής/τρια πρέπει να είναι	Δημιουργία και	Με την καθοδήγηση του εκπαιδευτικού, οι μαθητές/τριες	
ικανός/ή	διαμόρφωση	ασκούνται στη συνεργατική επεξεργασία κειμένων μέσω	
• να δημιουργεί και να	κειμένου σε τοπικό	διαδικτυακών εφαρμογών. Δημιουργούν συνεργατικά	Πλατφόρμα Ψηφιακού
διαμορφώνει ένα κείμενο	υπολογιστή	κείμενα στο πλαίσιο μαθημάτων του Π.Σ. και	Σχολείου
σύμφωνα με δοσμένα		δραστηριοτήτων της σχολικής ζωής. Αρχικά πληκτρολογούν	
χαρακτηριστικά	Δημιουργία και	το έγγραφο σε τοπικό υπολογιστή. Στη συνέχεια,	Φωτόδεντρο - Πανελλήνιο
• να εισάγει πίνακα περιεχομένων	διαμόρφωση	μεταφέρουν έγγραφο σε συνεργατικό περιβάλλον Web 2.0	Αποθετήριο Μαθησιακών

σε κείμενα που δημιουργεί	κειμένου σε	(ψηφιακή πλατφόρμα τάξης, Wiki, Google docs). Τέλος,	Αντικειμένων
• να δημιουργεί κείμενα	συνεργατικό	συνδημιουργούν και επεξεργάζονται το έγγραφο στο	
χρησιμοποιώντας συνεργατικά	περιβάλλον	συνεργατικό περιβάλλον.	
εργαλεία			Λογισμικό επεξεργασίας
• να διακρίνει τα διαφορετικά		Ενδεικτικά έργα που δημιουργούν οι μαθητές/τριες:	κειμένου
χαρακτηριστικά της επεξεργασίας		• λεξικό όρων π.χ. για το μάθημα της Πληροφορικής	
κειμένου μέσω συνεργατικών		• οδηγίες καλής χρήσης ή συντήρησης υπολογιστή	Συνεργατικά εργαλεία Web
εργαλείων		• κανονισμός σχολικού εργαστηρίου	2.0 (π.χ. περιβάλλον τύπου
• να αναπτύσσει ολοκληρωμένα		 εργασία για την τοπική ιστορία 	wiki, έγγραφα Google docs,
και με αρτιότητα τις σχετικές		• εργασία για ένα ιστορικό πρόσωπο	ΓΡΑΦΙΣ του ΠΣΔ
εργασίες που τού/της		• δημιουργία και εμπλουτισμός λημμάτων της Wikipedia	(http://grafis.sch.gr/),
ανατίθενται		(π.χ. αρχαιολογικοί χώροι και αξιοθέατα της περιοχής)	ψηφιακή πλατφόρμα της
			τάξης, κ.α.)

Δημιουργώ παρουσιάσεις

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Βασικά θέματα	Δραστηριότητες	Εκπαιδευτικό υλικό
Ο μαθητής/τρια πρέπει να είναι ικανός/ή	Λογισμικό παρουσιάσεων	Ο στόχος της ενότητας αυτής είναι οι μαθητές/τριες να ενισχύσουν και να αναπτύξουν περισσότερο τις δεξιότητες	Βιβλίο μαθητή
 να διαμορφώνει και να επεξεργάζεται την κεφαλίδα και το υποσέλιδο μιας παρουσίασης να χρησιμοποιεί τα εργαλεία σχεδίασης του λογισμικού 	Κεφαλίδα/Υποσέλι δο διαφανειών Ρυθμίσεις	που απέκτησαν στις προηγούμενες τάξεις. Ο/η εκπαιδευτικός αναθέτει εργασίες που αποσκοπούν στην ανάπτυξη ολοκληρωμένων παρουσιάσεων που αξιοποιούν ένα ευρύ φάσμα δυνατοτήτων και εργαλείων του λογισμικού παρουσιάσεων (εργαλεία σχεδίασης, εισαγωγή γραφημάτων και συνδέσμων, εφέ παρουσίασης κ.λπ.).	Πλατφόρμα Ψηφιακού Σχολείου Φωτόδεντρο - Πανελλήνιο Αποθετήριο Μαθησιακών

	παρουσιάσεων	εκτυπώσεων		Αντικειμένων
•	να αλλάζει τις παραμέτρους εκτύπωσης σε μια παρουσίαση με βάση συγκεκριμένα κριτήρια (προεπισκόπηση, μορφή, τμήμα παρουσίασης, σημειώσεις για το ακροατήριο)	Εργαλεία σχεδίασης Εισαγωγή σχημάτων	Οι μαθητές δημιουργούν συνεργατικά παρουσίαση σε δικτυακό περιβάλλον διαμοίρασης περιεχομένου. Τα προτεινόμενα θέματα εργασίας μπορούν να αντλούνται από τα μαθήματα του Π.Σ. (φυσικές επιστήμες, μαθηματικά, γλώσσα, κοινωνικές επιστήμες κ.λπ.), το διαθεματικό πεδίο, τη σχολική ή την κοινωνική ζωή.	Offline και online Λογισμικό παρουσιάσεων Prezi
	γραφήματα στις παρουσιάσεις	V= 4 S a a	Προτεινόμενες δραστηριότητες στο Φωτόδεντρο	Παρουσιάσεις Google, κ.α.
•	του και να τα μορφοποιεί κατάλληλα να τροποποιεί το υπόδειγμα διαφανειών να δημιουργεί παρουσιάσεις	Υπόδειγμα διαφανειών Γραφήματα/Διαγρά μματα	Ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να αξιοποιήσει βιντεομαθήματα από το Ψηφιακό Αποθετήριο με στόχο οι μαθητές να εξασκηθούν και να ενισχύσουν τεχνικές δεξιότητες χειρισμού του λογισμικού παρουσιάσεων.	Ιστότοποι διαμοίρασης περιεχομένου
	χρησιμοποιώντας συνεργατικά εργαλεία	Δημιουργία	Υπόδειγμα διαφανειών σε παρουσίαση	
•	να διακρίνει τα διαφορετικά χαρακτηριστικά της δημιουργίας παρουσιάσεων μέσω συνεργατικών εργαλείων	παρουσιάσεων σε συνεργατικό περιβάλλον	Σχεδίαση διαφανειών παρουσίασης	Βιντεομαθήματα στο Φωτόδεντρο
•	να εφαρμόζει κριτήρια και τεχνικές παρουσίασης πληροφοριών στα έργα του		Δημιουργία παρουσίασης	http://photodentro.edu.gr/lo
•	να αναπτύσσει ολοκληρωμένα και με αρτιότητα τις σχετικές		Εισαγωγή και διαγραφή διαφανειών σε παρουσίαση	<u>r/r/8521/664</u>

εργασίες που του ανατίθενται			http://photodentro.edu.gr/lo
σε όλα τα μαθήματα του Π.Σ.			<u>r/r/8521/663</u>
	Εισαγω	γή εικόνας σε παρουσίαση	
			http://photodentro.edu.gr/lo
			<u>r/r/8521/670</u>
	Λιάταξι	η διαφανειών σε παρουσίαση	
	Lucus		http://photodentro.edu.gr/lo
			<u>r/r/8521/947</u>
	Edé as	παρουσίαση	
	Εψε θε	παρουσιασή	http://photodentro.edu.gr/lo
			<u>r/r/8521/747</u>
			http://photodentro.edu.gr/lo
			<u>r/r/8521/949</u>
			http://photodentro.edu.gr/lo
			<u>r/r/8521/944</u>

Επικοινωνώ και συνεργάζομαι σε διαδικτυακά περιβάλλοντα

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Βασικά Θέματα	Δραστηριότητες	Εκπαιδευτικό Υλικό
Ο μαθητής/τρια πρέπει να είναι ικανός/ή	**	Οι μαθητές δημιουργούν ατομική ιστοσελίδα ή ιστολόγιο χρησιμοποιώντας απλά εργαλεία (π.χ. κειμενογράφο,	Φωτόδεντρο - Πανελλήνιο Αποθετήριο Μαθησιακών

• να σχεδιάζει και να δημιουργεί	Διαδίκτυο	λογισμικό επεξεργασίας ιστοσελίδων ανοικτού κώδικα,	Αντικειμένων
απλές ιστοσελίδες ή/και χώρους επικοινωνίας/συνεργασίας (π.χ. ιστολόγια, wiki) στα πλαίσια των μαθησιακών δραστηριοτήτων του • να χρησιμοποιεί τις δυνατότητες ασφαλούς πλοήγησης του φυλλομετρητή • να προβληματίζεται για τη δημοσιοποίηση προσωπικών του/της δεδομένων και να λαμβάνει κατάλληλα μέτρα προστασίας	Ασύγχρονες συζητήσεις Εφαρμογές Web 2.0	εργαλεία ιστολογίων, ψηφιακή πλατφόρμα). Δημιουργία φυλλαδίου με άρθρα και αφίσες μαθητών που να αφορούν θέματα ασφάλειας στο Διαδίκτυο. Οι μαθητές παρατηρούν και μελετούν καλά παραδείγματα δημόσιων συζητήσεων (π.χ. συζητήσεις που υποστηρίζονται στο Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο ή σε άλλες εκπαιδευτικές πύλες ή συζητήσεις που έγιναν από τους μαθητές κατά την περσινή χρονιά στο ιστολόγιο του σχολείου). Προβληματίζονται και συζητούν στην τάξη για τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των διαδικτυακών συζητήσεων (π.χ. ανωνυμία, ασύγχρονος τρόπος επικοινωνίας, θέματα συνομιλιών, ασφάλεια δεδομένων ταυτοποίησης, κ.α.).	Πλατφόρμα Ψηφιακού Σχολείου Λογισμικό επεξεργασίας ιστοσελίδων Υπηρεσίες ΠΣΔ Ιστολόγιο Wiki Εφαρμογές ασύγχρονης ηλεκτρονικής συζήτησης
Ο μαθητής/τρια πρέπει να είναι ικανός/ή • να δημιουργεί συνεργατικά ένα ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο • να επεξεργάζεται συνεργατικά τα δεδομένα που προκύπτουν από ερωτηματολόγιο/έρευνα σε υπολογιστικό φύλλο • να διακρίνει τις διαφορές της	Δημιουργία και διαμόρφωση ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου Υπολογιστικό φύλλο σε συνεργατικό περιβάλλον	Οι μαθητές/τριες χρησιμοποιούν συνεργατικά εργαλεία και ασκούνται στη συνεργατική επεξεργασία υπολογιστικών φύλλων μέσω διαδικτυακών εφαρμογών με στόχο την επίλυση προβλημάτων. Οι δραστηριότητες που ανατίθενται αντλούν θέματα από τα μαθήματα του Π.Σ. (μαθηματικά, φυσικές επιστήμες, κοινωνικές επιστήμες κ.λπ.), καθώς και από την ευρύτερη σχολική και κοινωνική ζωή (π.χ. έρευνα για ένα τοπικό ή κοινωνικό ζήτημα, έρευνα για τις διατροφικές συνήθειες των μαθητών του σχολείου κ.λπ.).	Λογισμικό υπολογιστικών φύλλων Συνεργατικά εργαλεία (πλατφόρμα ψηφιακού σχολείου, Υπολογιστικά Φύλλα Google κ.α.)

επεξεργασίας δεδομένων σε	συνεργατικό περιβάλλον Web 2.0 (ψηφιακή πλατφόρμα,	
υπολογιστικό φύλλο μέσω	Google docs) και καλούν του συμμαθητές τους ή άλλους	
συνεργατικών εργαλείων	ενδιαφερόμενους να τα συμπληρώσουν μέσω του	
• να αναπτύσσει ολοκληρωμένα	Διαδικτύου. Στη συνέχεια μεταφέρουν τα δεδομένα από τα	
και με αρτιότητα τις σχετικές	συμπληρωμένα ερωτηματολόγια στο συνεργατικό	
εργασίες που τού/της	περιβάλλον του υπολογιστικού φύλλου και τα	
ανατίθενται	επεξεργάζονται.	

Οι διδάσκοντες/ουσες να ενημερωθούν ενυπόγραφα.

Δ/ΝΤΗΣ Σπ. Πρ. & Οργ Δ.Ε	ΓΕΝ. Δ/ΝΤΡΙΑ ΣΠΟΥΔΩΝ Π/ΘΜΙΑΣ & Δ/ΘΜΙΑΣ	ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΈΑΣ
	ΕΚΠ/ΣΗΣ	

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΑΒΡΟΓΛΟΥ

Εσωτ. Διανομή

- Γραφείο Υπουργού
- Γραφείο Αναπλ. Γενικού Γραμματέα
- Δ/νση Σπουδών, Προγρ/των & Οργάνωσης Δ.Ε., Τμ. Α΄
- Αυτ. Δ/νση Παιδείας, Ομογ., Διαπολ. Εκπ/σης, Ξένων και Μειον. Σχολείων
- Διεύθυνση Θρησκευτικής Εκπ/σης
- Δ/νση Ειδικής Αγωγής και Εκπ/σης
- Δ/νση Ιδιωτικής Εκπ/σης